

0. EXTERIORISEREN ALS THEMA. **de vraag naar een open huis**

Het klooster voor de Grauwzusters werd ontworpen voor een gesloten leefgemeenschap.

Dit houdt in dat de ruimten van het klooster zoveel mogelijk gericht zijn op de eigen kavel én dat de ruimten gericht op de aanliggende kavels of op de publieke ruimte zoveel mogelijk worden afgeschermd.

Deze situatie betekende voor de kloostergemeenschap een gevoel van bescherming, rust en ascese. In de huidige omstandigheden en buiten het kader van een religieuze orde overheerst een gevoel van bedruktheid, somberheid, en geslotenheid.

Enige lichtpunten hierbij zijn de actueel bestaande buitenruimtes nl. de patio en de kloostertuin.

Wij hebben de essentie van de opdracht dan ook begrepen als de vraag tot het realiseren van een open huis.

Het thema "exterioriseren" zal dan ook een belangrijke rol spelen in ons verder betoog, en als leidraad ons ontwerp in al zijn aspecten opladen.

1. EXTERIORISEREN 1 **intellectuele "exteriorisatie", relatie tussen gebouw en stad**

SCHEMA A + FOTO'S ERNEST PIGNON ERNEST :

Ondanks de beslotenheid van de kloostergemeenschap bestaat er een merkwaardige overeenkomst tussen de activiteiten van de Grauwzusters en de ambitie om het nieuwe rectoraat te openen voor het stedelijke leven en vice-versa.

De Grauwzusters deden vanuit dit pand voornamelijk aan maatschappelijke dienstverlening. Hierdoor maakten ze op diverse wijzen en op verschillende momenten deel uit van het stedelijke leven om daarna terug te keren naar een bijzonder, weze het afgeschermd gebouw.

Ons inziens kan de rol van de kunstenaar hierop inspelen door de artistieke interventie niet louter te concentreren in het pand zelf, maar deze te laten "uitzwermen" over de ganse stad, weze het steeds in relatie met het pand, zijn betekenis en bestemming, de historische of hedendaagse kunstwerken, ...

Het lijkt ons binnen dit kader mogelijk en bijzonder interessant om, in samenspraak met de bouwheer en de kunstcel van de Vlaamse Bouwmeester, een samenwerkingsverband met één of meerdere kunstenaars uit te bouwen.

Een kunstenaar die deze 2 componenten in zijn werk synthetiseert is bv. Ernest Pignon Ernest, een franse kunstenaar (woont en werkt in Parijs). Zijn interventies bestaan nl. uit tekeningen (meestal met houtskool of potlood) die min of meer geïnspireerd zijn op kunstwerken van schilders zoals Caravaggio, Guarini, Rubens, ..., maar ook Munch, Toulouse-Lautrec of Edward Hopper. Zijn keuze hierbij is

dikwijls bepaald door gekende en verborgen aspecten van de culturele biografie van de stad waarin hij zijn interventies kadert.

Daarna worden deze tekeningen op grote oplage afgedrukt op zeer dun papier, type krantenpapier, waarna ze in de stad op verschillende locaties tegen muren, huizen telefooncabines, ... gekleefd worden.

Daar leiden ze verder hun eigen leven, dat Ernest Pignon Ernest vervolgens vastlegt op foto's.

Hij werkte o.a. over :

- Rimbaud in Parijs en Charleville, '78-'79
- Pasolini in Italië, '80
- Boccaccio in Antwerpen, '82
- Napels (Guarini, Caravaggio), '88, '90
- Derrière la vitre in Parijs, '97

Deze interactie tussen "historische" schilderijen en de confrontatie met de stad interesseert ons in het kader van dit specifieke project.

Een mogelijke rol voor de kunstenaar kan dan ook o.a. liggen in te interpretatie van de bestaande collectie schilderijen en de site in relatie met de andere gebouwen van de U.A. en met de stad Antwerpen.

2. EXTERIORISEREN 2

buitenpassage als schakeling van (semi-)publieke buitenruimtes

SCHEMA B + SUITE VAN FOTOMONTAGES :

Hierbij willen we jullie vragen om ter plaatse te gaan en alle deuren die op de passage tussen de ingangdeur aan de Lange Sint-Annastraat en de kloostertuin liggen wagenwijd open te zetten. Onmiddellijk wordt de norske voorgevel doorbroken en krijgt deze gevel (momenteel het enige raakvlak met het stedelijke leven) een derde dimensie. Perspectieven openen zich, passanten blijven verwonderd staan en kijken nieuwsgierig naar binnen tot aan de kloostertuin.

In concreto stellen wij voor om van deze passage een permanente buitenpassage te maken.

Aan de Lange Sint-Annastraat vervangt een lichte open poort in hekwerk de zware gesloten poort zodat de doorgang 's nachts kan afgesloten worden zonder het doorzicht (naar de verlichte patio en kloostertuin) te niet te doen.

Langs de visuele toegangscontrole kruist de passant of bezoeker de met een glazen toegangsdeur afgesloten kloostergang, en betreedt de patio.

Vorbij de patio wordt op analoge wijze opnieuw de kloostergang gekruist en wandelt men door tot in de kloostertuin.

Op analoge wijze stellen wij ook voor om van de doorgang langs de Korte Winkelstraat een permanente buitenpassage te maken evenzeer afsluitbaar met een lichte open poort in hekwerk. Langs hier kan dan ook een eenvoudige toegang voor fietsers georganiseerd worden, alsook de toegang voor anders-validen.

De twee actuele binnengangen die aldus buitenpassages worden en de doorgang achteraan de kloostertuin schakelen dan vier (semi-) publieke buitenruimtes aan elkaar

. nl. de Lange Sint-Annastraat, de patio, de kloostertuin en de Korte Winkelstraat.

Doordat de binnencirculatie van het gebouw op deze manier wordt doorsneden met een buitenpassage wordt de beslotenheid eens te meer doorbroken. Binnen een campus zijn buitenpassages tussen gebouwen of delen van gebouwen trouwens legio. Ook functioneel wordt deze buitenpassage de begrenzing tussen de eerder ceremoniële ruimten van het gebouw enerzijds en anderzijds het rectoraat met zijn seminarielokalen, administratie, ... anderszijds.

Aansluitend is deze structuur een link met het bestaande labyrint van gangen, binnenkoeren, aula's, gebouwen en binnenkoeren die specifiek is voor de Antwerpse Universiteitswijk.

3. EXTERIORISEREN 3

consolidatie van de patio in zijn essentie als buitenruimte en als hart van het gebouw

SCHEMA C + D :

De eigenheid van de patio is dat het een buitenruimte is. Wij zien dit niet alleen in historische zin doch ook naar belevingswaarde. Actueel is de patio belangrijk omdat het de omliggende ruimtes en bij overdracht het volledige gebouw ademruimte geeft. Bovendien is het een rustpunt in het gebouw juist omdat het fysiek afgesloten is van de omringende ruimtes.

Onze bedoeling is dan ook de patio te consolideren als een beschermde buitenruimte die bij momenten een binnenruimte kan worden zonder de kwaliteiten van een buitenruimte te verliezen.

Functioneel heeft deze ruimte de potentialiteit om de permanente plek te worden voor occasionele en toevallige ontmoetingen van het nieuwe rectoraat.

Tevens kan deze ruimte gebruikt worden als ontvangsruimte, voor recepties, bij bijeenkomsten met grote groepen, ...

Deze dubbele functionaliteit is de kern van ons voorstel voor deze patio :

- een hart voor het gebouw dat enkel beschermd is tegen regen, een "koude kas" om de essentie van de binnenkoer te behouden.

- een plek voor specifieke activiteiten op specifieke tijdstippen.

De patio wordt dan met deuren afgesloten en de opening in het dak gaat automatisch dicht. De ruimte wordt punctueel verwarmd d.m.v. stralingspanelen die zijn opgehangen aan kabels. Dit heeft als belangrijke voordeel dat de verwarming slechts kortstondig dient te gebeuren en dat geen voorverwarming nodig is.

De patio wordt overkapt met vijf lensvormige, volledig doorzichtige, pneumatische membranen in EFTE die met een kabelstructuur worden opgehangen. In één van van deze membranen is een opening voorzien waaronder een vijgenboom, geënt op stam, wordt geplant. Op de vloer wordt een buitenbekleding (bv. kasseien) voorzien.

Het gebruik van de EFTE membranen heeft specifiek voor dit project bijzondere voordelen ten opzichte van een glazen bedaking omdat :

- het een groter doorzicht garandeert. De folie is immers op zich transparanter dan glas, bovendien zijn er geen raamprofielen te voorzien en is de structuur die het dak draagt bijzonder licht.

Hierdoor zijn de ingrepen op het bestaande gebouw zeer gering en blijft men "respectvol te-gast".

- het beter functioneert op akoestisch vlak (zie verder)

- het een beter uitgangspunt biedt voor de onderhandelingen met de brandweer (zie verder)

- het slechts met grote intervallen dient gereinigd te worden. Het materiaal accumuleert geen of een zeer kleine hoeveelheid vuil op zijn oppervlak.

- de kostprijs lager is.

Daarnaast dient vermeld dat :

- de duurzaamheid vergelijkbaar is met dat van een dubbele beglazing. De fabricant geeft daarenboven een bindende garantie gedurende 10 jaar.

- de thermische isolatie vergelijkbaar is met deze van isolerende beglazing.

4. EXTERIORISEREN 4 **een subtiel nieuw gezicht**

FOTOMONTAGE

Aan de Lange Sint-Annastraat vervangt een lichte open poort in hekwerk de zware gesloten poort zodat de doorgang 's nachts kan afgesloten worden zonder het doorzicht (naar de verlichte patio en kloostertuin) te niet te doen.

Door het voorzien van de buitenpassage wordt de norske voorgevel doorbroken en krijgt deze gevel (momenteel het enige raakvlak met het stedelijke leven) een derde dimensie. Perspectieven openen zich, passanten blijven verwonderd staan en kijken nieuwsgierig naar binnen tot aan de kloostertuin.

De ramen op het gelijkvloers aan de straatkant worden vervangen door raamkaders met klare isolerende beglazing die aan de buitenzijde op de gevel worden gemonteerd. De relatie van binnenuit naar de straat krijgt hierdoor eveneens een derde dimensie.

Door deze dubbele interventie ontstaat een subtiel nieuw gezicht aan de straatzijde die met respect voor de historiciteit het nieuwe leven van het gebouw aankondigt.

5. ATTITUDE EN CULTURELE DUURZAAMHEID

Het gebouw dat het onderwerp uitmaakt van dit dossier is een belangrijke getuigenis uit het verleden die ons kennis geeft over de evolutie die de mens doormaakte op sociaal, economisch, cultureel en ruimtelijk vlak. Het is dan ook onontbeerlijk dit gebouw, en zijn omgeving terug in een gezonde staat te brengen en hun uitdrukking van esthetische en historische kwaliteit veilig te stellen om zo hun intrinsieke waarde voor de gemeenschap tot zijn recht te laten komen, ook naar volgende generaties toe.

Het is de bedoeling om bij dit gebouw de historische uitstraling te valoriseren, zonder evenwel uit het oog te verliezen dat bepaalde ingrepen zullen nodig zijn om congruent te worden met de nieuwe bestemming.

In verband met deze ingrepen is het belangrijk te vermelden dat wij ervan uitgaan zo veel mogelijk originele elementen en materialen van het gebouw te behouden, conserverend te behandelen en te consolideren, en slechts overgaan tot vervangen/weglaten/toevoegen van materialen of gebouwonderdelen indien dit technisch of functioneel niet anders mogelijk blijkt uit analyses en onderzoeken.

Indien toevoegingen of vervangingen onontbeerlijk blijken, worden deze in een uiterst hedendaagse geest ontworpen, zodat zij duidelijk identificeerbaar blijven en zo deel uitmaken van de evolutie van het gebouw, vanuit het verleden over vandaag naar de toekomst toe.

In dit licht zal dan ook in de verschillende onderdelen van het dossier uiteengezet worden waarom, hoe en in welke mate ingegrepen wordt.

6. OPBOUW VAN EEN BRUIKBAAR “LICHAAM”

In het kader van deze attitude ten opzichte van culturele duurzaamheid en rekening houdend met een functionele inrichting als tijdelijke invulling van de bestaande structuur zullen we in 1° instantie de nodige ingrepen doen om terug tot een “gezond en bruikbaar lichaam” te komen. Dit houdt in :

- het gebouw brandveilig maken,
- de structuur nakijken en zo nodig consolideren,
- de huid van het gebouw bouwfysich in orde brengen (incl. het aanbrengen van bijkomende beglazing in het dak),
- het gebouw irigeren met de nodige technieken : electriciteit, telefonie, data, ventilatie, verwarming, ...

6.1. BRANDVEILIGHEID

SCHEMA E + F

Na diverse afspraken en gesprekken met de brandweer van de Stad Antwerpen is het duidelijk dat een onderhandelingssituatie zal ontstaan bij de definitieve uitwerking.

Als principiële houding werd door de brandweer het volgende gesuggereerd :

- de geldende normen dienen zo veel mogelijk gerespecteerd te worden wat betreft de verticale circulaties.
- alle ruimtes die substantieel gerenoveerd worden, dienen aan de geldende normen te voldoen.
- bij bestaande ruimtes waaraan (fundamenteel) niet wordt geraakt, worden geen bijkomende voorwaarden opgelegd.
- voor sommige situaties, zoals bijvoorbeeld de toegankelijkheid van de achtervleugel, zal een afwijking dienen aangevraagd te worden.

- voor specifieke ruimtes zoals de overkapte patio zal een aparte studie dienen te gebeuren.

Er werden 3 ingekokerde trappenkokers voorzien, deelwijze met de bestaande trappen, deelwijze met nieuwe trappen die hierop aansluiten, rekening houdend met de geldende afstanden tot de evacuatiewegen en tot de trappen. Op het gelijkvloers kunnen deze trappenkokers afgesloten worden door bij brand zelfsluitende deuren daar enerzijds telkens een aparte uitgang voor de trappenkokers is voorzien en anderzijds het gelijkvloers evacuatiewegen (en uitgangen) heeft die onafhankelijk zijn van deze van de trappenkokers.

Het gebouw kan bv. gecompartimenteerd worden als volgt :

- ten noorden van de buitenpassage (+- 1102 m²),
- ten zuiden van de buitenpassage + niveau 1 (+- 1785 m²),
- niveau 2 + niveau 3 (+- 1994 m²).

Elk compartiment heeft zo een voor brandladders toegankelijke gevelpartij. Naargelang de verdere invulling duidelijk wordt (gangen + kantoren of landschapskantoren) en in functie van de ermee gepaard gaande bezetting kunnen 1 of 2 buitentrappen, van niveau 2 tot de kloostertuin, toegevoegd worden volgens plan.

Wat betreft de overkapte patio werden de voor- en nadelen van 4 posities van de kap vergeleken in schema F.

Het positioneren van de kap boven het gelijkvloers (positie 1) heeft als voornaamste nadeel, naast de beperkte ruimtelijkheid, dat alle bovenliggende beglazing brandwerend zal dienen uitgevoerd te worden.

Het positioneren van de kap ter hoogte van de kroonlijst (positie 2) heeft als voornaamste nadelen dat nog steeds brandwerende beglazing zal dienen voorzien te worden voor de dakverdieping en dat, aangezien het geheel als een "duplex" zal worden beschouwd de gangen (Rf1h) en deuren (Rf1/2h) van het gelijkvloers en de eerste verdieping een brandweerstand zullen dienen te hebben.

Het positioneren van de kap boven de dakkapellen (positie 3) heeft als voordelen dat geen brandwerende beglazing dient voorzien (eventueel alleen voor de mini dakkapellen). Daarnaast kan geargumenteed worden dat deze ruimte kan geassimileerd worden met een buitenruimte omdat :

- een eenvoudige rookafvoer bereikt kan worden langs het ruime (automatisch opengaande) schrijnwerk tussen de membranen en de kroonlijst.
- de membranen in EFTE een gunstiger gedrag bij brand vertonen dan een glazen bedaking. Het membraan is brandvertragend volgens DIN 4102. Bijkomend moet in rekenschap gebracht worden dat dit materiaal met een kleine dikte een extreem lage massa heeft wat een belangrijk voordeel is bij brand. Omwille van de lage massa en het brandgedrag van het materiaal is het gevaar bij brand geminimaliseerd. De kans dat sprinklers dienen geplaatst te worden is reëel doch staat nog niet onomstotelijk vast. Er wordt wel rekening mee gehouden in de raming.

6.2. RESTAURATIE VAN DE BUITENHUID / KLIMAAT

SCHEMA G

Bruikbaarheid van de zolderruimten

Het bruikbaar maken van de zolderruimten vergt de verbetering van de daglichttoetreding, het thermisch zomercomfort en de binnenluchtkwaliteit.

Het verhogen van de daglichttoetreding gebeurt door het inbrengen van dakvlakramen en dakkapellen (met een oppervlakte van +/-10% van de vloeroppervlakte). De goede isolatiekwaliteit van het dak wordt bereikt met een opbouw volgens de Sarking-methode. Deze aanpak biedt het voordeel dat (i) de spantconstructie en de bestaande houten bebording zichtbaar blijven en (ii) de thermische isolatiekwaliteit hoog is door het vermijden van koudebrugwerking ter hoogte van spanten en gordingen.

De opbouw van het Sarking-dak ziet er van binnen naar buiten uit als:

- spantstructuur ;
- bestaande bebording ;
- gesloten-cellig thermisch isolatieschuim ;
- dampopen waterdichte folie ;
- tengellatten, leilatten en leien.

Goede binnenluchtkwaliteit wordt bereikt een aangepast ventilatiesysteem met mechanische luchttoe- en luchtafvoer, aangevuld met warmterecuperatie.

De combinatie van de twee laatste ingrepen leidt in de wintersituatie tot een laag energieverbruik voor verwarming, en een goede binnenluchtkwaliteit, en in de zomersituatie tot een beheersing van de zomerse oververhitting.

Drie bijkomende ontwerpingsgrepen ondersteunen het bereiken van een goed thermisch zomercomfort:

- de zolderruimten worden ruim gedimensioneerd (17 – 20 m² netto vloeroppervlakte per persoon) ;
- er wordt extra aandacht besteed aan de efficiëntie van de verlichtingsinstallatie ;
- dakvlakramen worden met selectieve zonnebeheersende beglazing en buitenzonnewering uitgerust.

Dit geheel van maatregelen moet toelaten om in de zolderruimten thermisch zomercomfort te realiseren zonder mechanische koeling.

Overkapte buitenruimte

Het uitgangspunt voor de wintersituatie is het behoud van het buitenkarakter van de overkapte binnenruimte:

- het groeipatroon van de boom mag niet verstoord worden (winterse rusttoestand) ;
- de ruimte wordt occasioneel verwarmd voor activiteiten, maar is meestal alleen een doorgangsruiimte voor mensen met kleding die aangepast is aan het buitenklimaat.

In de wintersituatie wordt de opening boven de beplanting geopend, behalve bij occasionele verwarming van de overkapte buitenruimte. Door de behoorlijke isolatiekwaliteit van het drie- of vierlaagse luchtkussen, het sluiten van de opening (wat de ventilatieverliezen beperkt), de interne warmtewinsten en de benutting van de zonnepwinsten stijgt de temperatuur van de overkapte buitenruimte (licht) boven de buitentemperatuur uit. Aangepaste verwarming met elektrische IR-stralers, kan tijdelijk de temperatuur in de overkapte buitenruimte verhogen om een aanvaardbaar thermisch comfort op te leveren.

Tijdelijke temperatuurverhogingen brengen de groeiomstandigheden voor de beplanting niet in gevaar.

Als de ruimte niet voor activiteiten in gebruik is, wordt de opening boven de beplanting geopend.

In de zomersituatie wordt de oververhitting beheerst door een hoog ventilatievoud in de overkapte ruimte. Dit hoge ventilatievoud wordt bereikt door het openen van de dakopening, van de zijramen in de opstand rond het luchtkussen, én van de gevelopeningen, ook tijdens de nachtperiode. Inbraakveiligheid wordt op dat moment gegarandeerd via luchtoppen metalen afsluitpoorten in de gevelopeningen. Indien nodig kan de zonnetoetreding beperkt worden via een partiële bedrukking op het membraan.

Thermische kwaliteit van de raamgehelen

We stellen voor om de ramen na een grondige technische analyse in categoriën te verdelen :

- ramen die uitgeven op de overkapte binnenruimte zijn waarschijnlijk in relatief goede staat, maar hebben een beperkte thermische en akoestische isolatiekwaliteit. Omdat deze ramen uitgeven op een ruimte met hogere temperatuur dan de buitentemperatuur, en omdat de activiteiten in de overkapte buitenruimte occasioneel zijn, is deze beperkte isolatiekwaliteit toch verdedigbaar.
- buitenramen in slechte staat worden vervangen, met verbetering van de luchtdichtheid, lichttoetreding, thermische en akoestische isolatiekwaliteit;
- buitenramen in goede staat kunnen behouden blijven, eventueel ook met de bestaande beglazing.

6.3. TECHNISCHE UITRUSTING

SCHEMA H EN H BIS

verwarming

In basis wordt uitgegaan van een systeem met verwarming en ventilatie. De twee gasketels met een vermogen van 450 kW elk zijn van het condenserende type en werken in cascade en worden opgesteld in het stooklokaal in de kelder. In dit lokaal bevinden zich benevens de ketel eveneens de collector en alle veiligheids- en sturingselementen van de installatie.

De verwarming van de verschillende ruimten gebeurt via radiatoren onder de

borstwering langs de buitengevels.

De verdeling van de verwarmingsleidingen gebeurt via de kelder voor het gelijkvloers en verlopen onder de radiatoren aan de borstweringen van +1 en van niveau +2 van de zijvleugel. Voor de dakverdieping verlopen zij in de verhoogde vloer.

De occasionele verwarming van de patio wordt verwezenlijkt door middel van elektrische IR stralers.

ventilatie

Alle ruimten, behalve deze in de dakverdieping hebben opengaande ramen die kunnen zorgen voor ventilatielucht.

De dakverdiepingen worden voorzien van een sterk doorgedreven mechanische ventilatie, die samen met de versterkte isolatie zorgt voor een aangenaam binnenklimaat zonder koeling te voorzien in de ruimten. Om de opwekking van warmte zo veel mogelijk te vermijden wordt in deze ruimten voldoende daglichtintrede voorzien teneinde artificiële verlichting tot een minimum te beperken. De ventilatielucht wordt geleverd door twee ventilatiegroepen die zich bevinden in de ruimten onder de nok van de dakverdiepingen.

De groepen zijn derwijze opgevat dat tijdens de nacht free-cooling kan worden toegepast, geschakeld door een klok en een binnen – en buitenvoeler.

sanitair

Aan en afvoerkolommen worden voorzien vanuit de kelder in de technische schachten nabij de sanitaire gedeelten.

electrische installatie

De elektrische voedingen en datalijnen worden voor kelder en gelijkvloers verdeeld via de kelderverdieping. Voor dakverdieping en niveau +1 gebeurt de verdeling via de verhoogde vloer van de dakverdieping. Voor de achtervleugel gebeurt de verdeling op de tussenverdieping via de verlaagde plafonds van de centrale circulatiegang.

Vanuit deze gangen gebeurt de verdeling links en rechts in de lokalen via in de wand ingewerkte kabelgoten. Aldus blijft een maximale flexibiliteit gegarandeerd.

De voeding voor de verlichting gebeurt via kabelgoten met stekkersysteem.

6.4. AKOESTIEK

de overkapte patio

Het luchtkussen heeft een eerder hoge akoestische absorptie, wat bijkomende absorptiemaatregelen ter voorkoming van een te lange nagalmtijd veel beperkter (of onnodig) maakt dan in het geval van een glazen koepel. Gezien het wisselend gebruik van de patio kan ook gedacht worden aan tijdelijke maatregelen (bv. een gordijn dat wordt open geschoven)

Bij het gebruik van een glazen koepel zal tussen 100 en 150 m² akoestisch absorberend materiaal dienen aangebracht te worden om de ruimte bruikbaar te maken. (oplossingen die gaan in de richting van openschuivende gordijnen zijn hier onvoldoende). Ons inziens is dit gezien het historisch karakter van het gebouw architecturaal onaanvaardbaar.

de kapel

De kapel is door de lange nagalmtijd niet geschikt als spreekruimte. We stellen voor om bij gebruik van de kapel als spreekruimte tijdelijk extra geluidabsorptie te realiseren met een wegschuifbaar zwaar gordijn.

7. POLYVALENT ORGANISATIESCHEMA

SCHEMA I

minimale en maximale capaciteit van het gebouw

Het organisatieschema is gestructureerd op basis van de vaste elementen en preferentieel ingenomen ruimtes, de flexibel in te nemen ruimtes, de mogelijke uitbreidingen.

Als vaste elementen worden beschouwd :

- de aangepaste verticale circulaties en de (grotendeels) bestaande horizontale circulaties
- de utilitaire functies zoals receptie/toegangscntrole, keuken, vestiaire, sanitair ...
- de kapel als ruimte voor ceremoniële gebeurtenissen
- de publiek toegankelijke seminarie- en vergaderruimtes op het gelijkvloers

Als flexibel in te nemen ruimtes :

- de overkapt patio als ingerichte doch flexibel bruikbare ruimte
- de resterende ruimtes die, na keuze van de mogelijke opties, kunnen ingericht worden als kantoren, vergaderzalen, seminarielokalen, ...

Als minimale capaciteit van het pand worden de ruimtes op het volledige gelijkvloers, de volledige eerste verdieping en het deel van de tweede verdieping in de achtervleugel ingerekend.

Mogelijke uitbreidingen zijn dan :

- de zolder van de tweede verdieping
- de zolder van de derde verdieping
- de ruimtes in de kelderverdieping langs de nieuw in te brengen verlaagde tuinzones volgens het principe van de cour-anglaise.

SCHEMA J

modulatie

Wat betreft de inrichting van de kantoren in de bestaande lokalen werden drie variantes uitgewerkt :

1. Een eerste gaat ervan uit dat de gevraagde oppervlakte van 17,5 m² per individueel kantoor zoveel mogelijk wordt benaderd. Dit betekent dat een aantal bestaande wanden worden weggenomen en eventueel structurele aanpassingen dienen te gebeuren. Dit betekent ook dat ter plaatse van de afwerking van de vloeren

aanpassingen zullen nodig zijn.

2. Een tweede variante probeert zoveel mogelijk bestaande wanden te bewaren wat als consequentie heeft dat de gevraagde oppervlakte van 17,5 m² per kantoor niet altijd kan benaderd worden. Hierdoor kan echter een differentiatie van kantoren ontstaan.

3. Een derde variante stelt voor om eveneens zoveel mogelijk bestaande wanden te bewaren doch om bijkomende laterale (afsluitbare) doorgangen te maken zodat verschillende naast elkaar gelegen lokalen kunnen samengenomen worden. Zodoende kan bv. van twee cellen één kantoor gemaakt worden of kan bv. van drie cellen twee kantoren gemaakt worden met een gemeenschappelijk lokaal om bezoekers te ontvangen.

Het is natuurlijk evident dat combinaties of tussenvormen van deze varianten ook mogelijk zijn. Ons inziens is het hier onze taak potenties op te roepen en is het aan de bouwheer om dienaangaande, binnen het kader van de UA, richting te geven.

8. STRUCTURELE INGREPEN

SCHEMA K + FOTO'S EFTE MEMBRAAN

De voornaamste structurele ingreep betreft de overkapping van de patio. Daarnaast zullen er aan aantal beperkte ingrepen dienen te gebeuren die afhangen van de concrete organisatie van het pand.

De overspanning van de binnenkoer gebeurt d.m.v. een systeem van evenwijdige membranen in EFTE die vastgehouden worden aan een rondom lopend stalen kader en opgespannen zijn aan RVS kabels.

De membranen zijn onderling aansluitend aan versterkte randen waar ze tevens opgehangen worden aan de kabels. Deze randen worden gerealiseerd in ontdebeld RVS platstaal met er tussen gepaste neopreenstrips.

De kabels en de membranen stabiliseren mekaar t.o.v. de windlasten. De verbindingkabels zijn van een spansysteem voorzien om de regeling van de voorspanning ook lokaal te kunnen aanpassen in de tijd. Deze regeling kan van onderuit gebeuren.

Het rondlopend kader wordt in diepte in de wand verankerd om voldoende reactie te bieden, de kabels worden aan de spanten verankerd die daartoe aangepast worden.

Dichting van de doorgangen wordt met behulp van specifieke dichtingsmouwen gerealiseerd.

9. AANLEG VAN DE KLOOSTERTUIN

Gezien het feit dat de functionaliteit van het gebouw verandert volgt de tuin ook deze verandering.

Met andere woorden, de typologie en de inrichting worden navenant gewijzigd. Wat de typologie betreft, wordt uitgegaan van het feit dat het hier een vroegere kloostertuin betreft. Historisch gesproken is dit een beladen typologie, waarbij we menen dat de geest van de typologie dient te worden gerespekteerd, in die zin, dat er een "formele" tuin moet komen, in de Frans-Italiaanse traditie, waaruit echter een

duidelijke, aan de nieuwe situatie aangepaste autonomie moet spreken (daar waar in die traditie tuin en gebouw, als formeel gesloten geheel werden ontworpen). Die autonomie komt voort uit de veranderde functionele premissen. In dit geval zijn dat: een naar gebruik toe, flexibele, overkijkbare open ruimte, met eenvoudige elementen, die ontleend zijn aan de historische typologie, maar die door een andere plastische behandeling, een autonome gedifferentieerde uitstraling verkrijgt .

Deze behandeling bestaat uit vier basis-ingrepen.

1. Een parallel strepen-verhaal van Taxushagen (parallel aan de achtergevel), die broksgewijs "schuiven" op een eenvoudig grasveld, hetgeen een verandering betekent in het historiserend typologisch patrimonium, - waar dààr een statisch beeld ontstond, bekomt men hier een meer "bewegend" beeld: zie bvb de hagen die over de paden schuiven en zelfs op de helling van de eventuele cour anglaise "kruipen".

2. Een middenstrook met amorf "splintervormig" verloop. Dit is ingegeven door de vermoedelijke functionele doorgangs-looplijn tussen de deur achteraan en de doorgang naar de Korte Winkelstraat. Het "amorfe" karakter poogt de louter functionele doorsnijding maximaal af te zwakken, en probeert aldus een soort breed uitgesmeerde reeks van plaatsjes te maken, die o.a. als zitplaats kunnen functioneren.

3. Een summier gebruik van identieke bomen, die "at random" over de ruimte worden verspreid en die de dag rond een schaduwvlak organiseren.

De bomen worden gekozen ifv een "tintelende" schaduw dwz. niet te "donker"

4. De gesuggereerde ingreep ivm de cour anglaise maakt typologisch en ook ruimtelijk, deel uit van de tuin, doordat hij zich niet via een keermuur gaat in- of af-sluiten, maar met een hellende (groene) wand, een vloeiend "verloop" heeft, naar de "boven"-tuin toe.

10. HET TEAM

structuur en organisatie

Het samenwerkingsverband streeft naar een verhoging van kwaliteit door specialisatie.

Dit laat een verhoogde concentratie en optimalisatie toe binnen de respectievelijke verantwoordelijkheden en deelaspecten.

De opvolging, controle en coördinatie gebeurt aan de hand van gedetailleerde check-list systemen specifiek uitgewerkt door Bureau Bouwtechniek die hierin een sturende rol zullen spelen.

De werfcontrole zal hoofdzakelijk gebeuren door Bureau Bouwtechniek, die gevestigd zijn in het centrum van Antwerpen, omdat wij van oordeel zijn dat voor betreffende project de nabijheid van het controlerend bureau van groot belang is.

Het team bestaat uit :

architectuur : architecten BOB361 bvba
g. desmet - i. vanhamme - j-m. culas
Magdalenasteenweg 57
1000 Brussel
tel 02 511 07 91
fax 02 511 86 07
bob.361bxl@skynet.be

ondersteuning uitvoering
architectuur
(dossier+werf) Bureau Bouwtechniek
Kammenstraat 18
2000 Antwerpen
tel 03 231 53 95
fax 03 232 78 82
bb@b-b.be

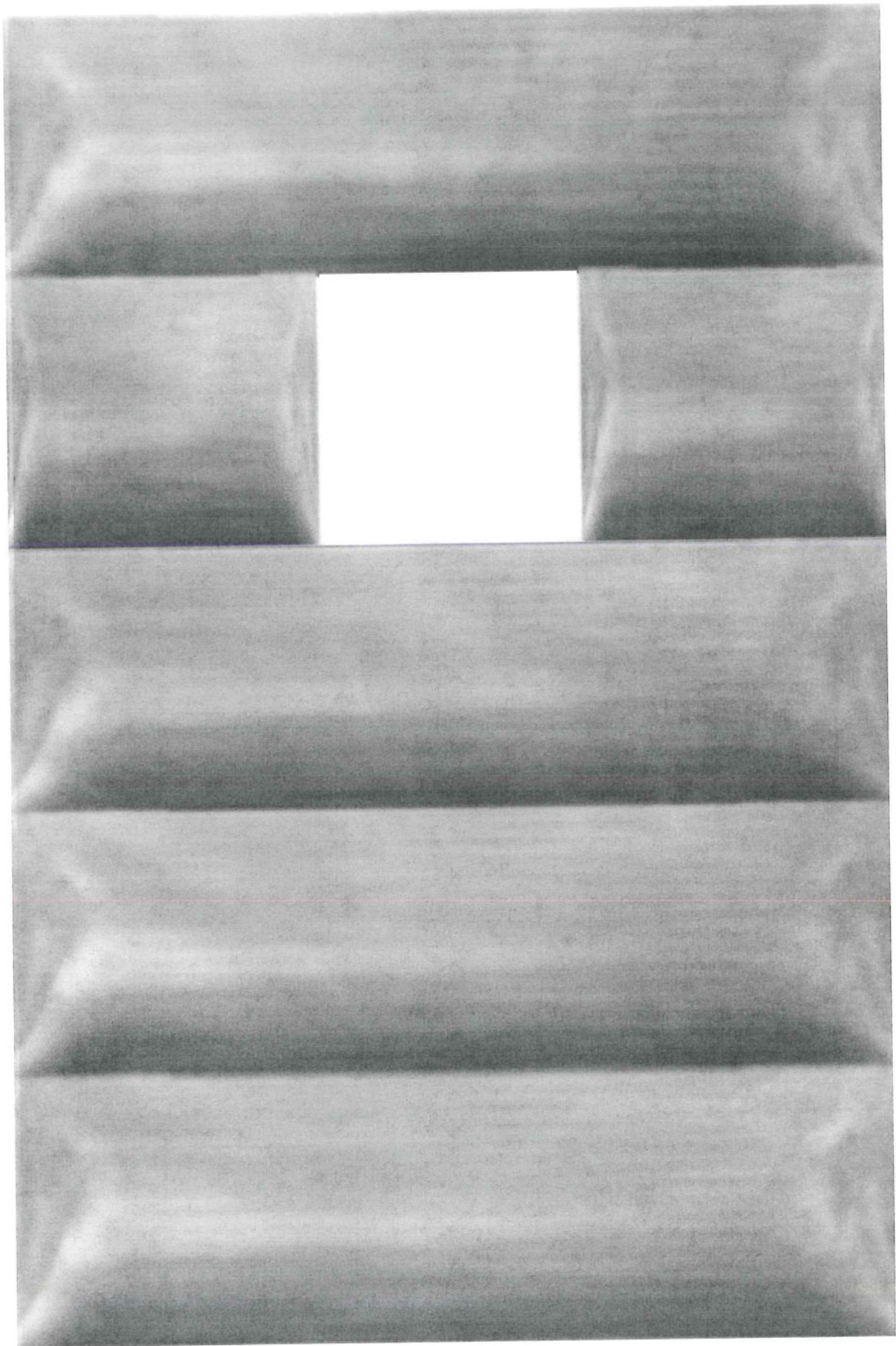
consulent bouwfysica : Daidalos
(klimaat en akoestiek) Albrecht Rodenbachstraat 71
3010 Kessel-Lo
tel 016 35 32 77
fax 016 35 32 78
info@daidalos.be

structuren: Dirk Jaspaert
Ruelensstraat 27
3010 Kessel-Lo
tel 016 35 5160
fax 016 35 5160
Dirk.Jaspaert@chello.be

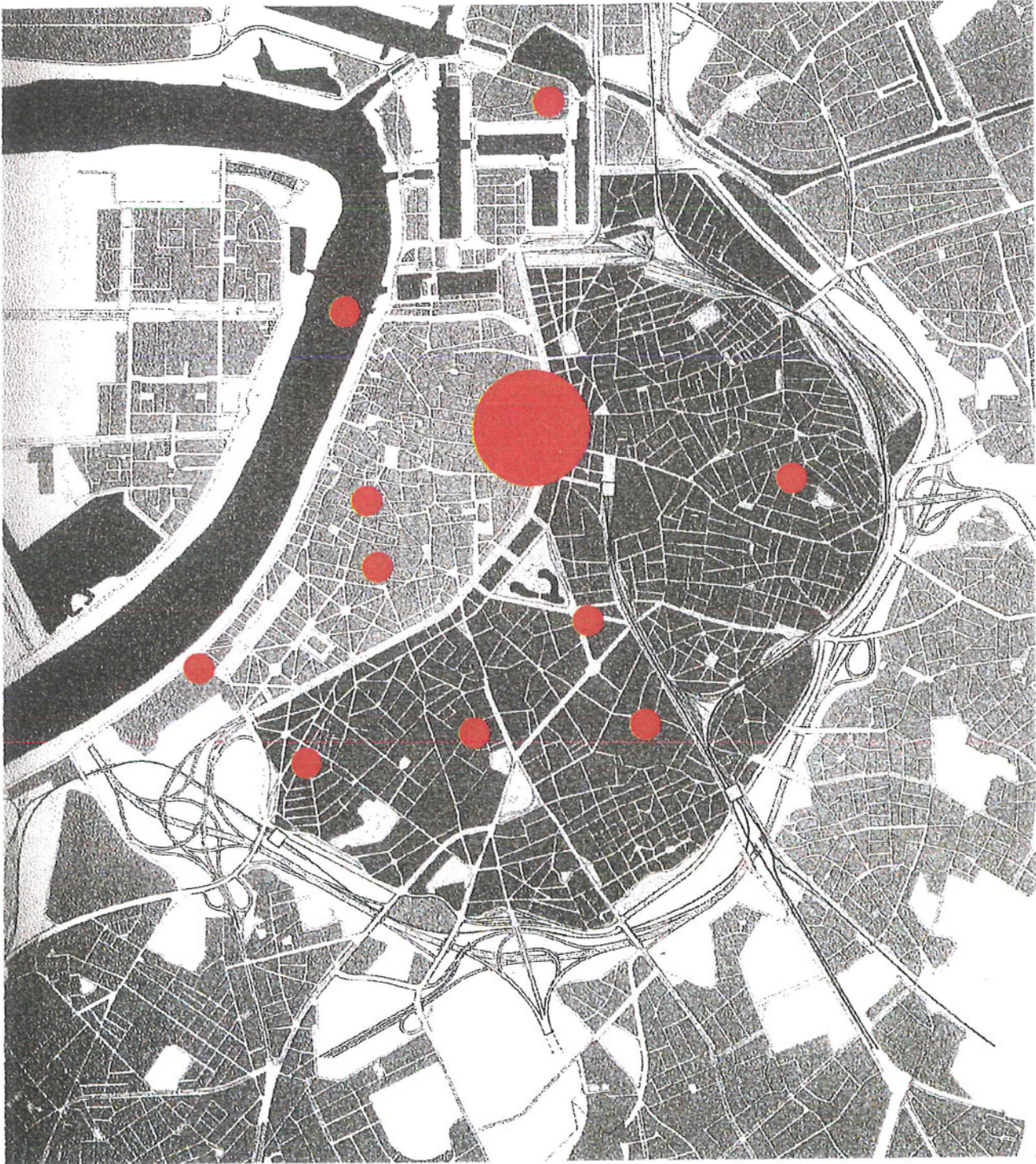
speciale technieken: Bureau Bouwtechniek
Kammenstraat 18
2000 Antwerpen
tel 03 231 53 95
fax 03 232 78 82
bb@b-b.be

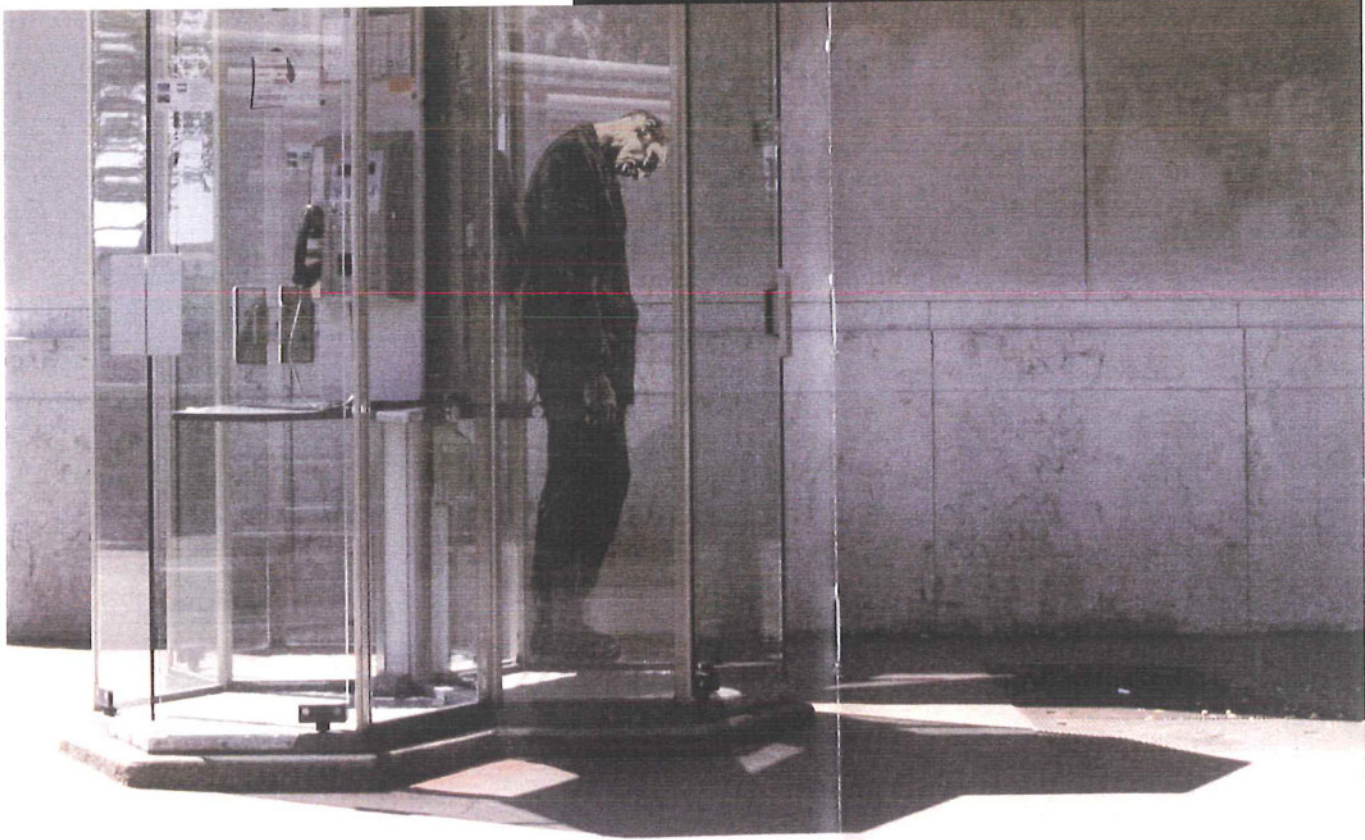
landschapsarchitect : Denis Dujardin
Jan Breydellaan 47
8500 Kortrijk
tel 056 32 63 27
fax 056 32 63 25
dujardin@pandora.be

artistieke interventie : Ernest Pignon Ernest
(voorstel) 19 rue Bizet
F-94200 Ivry-sur-Seine

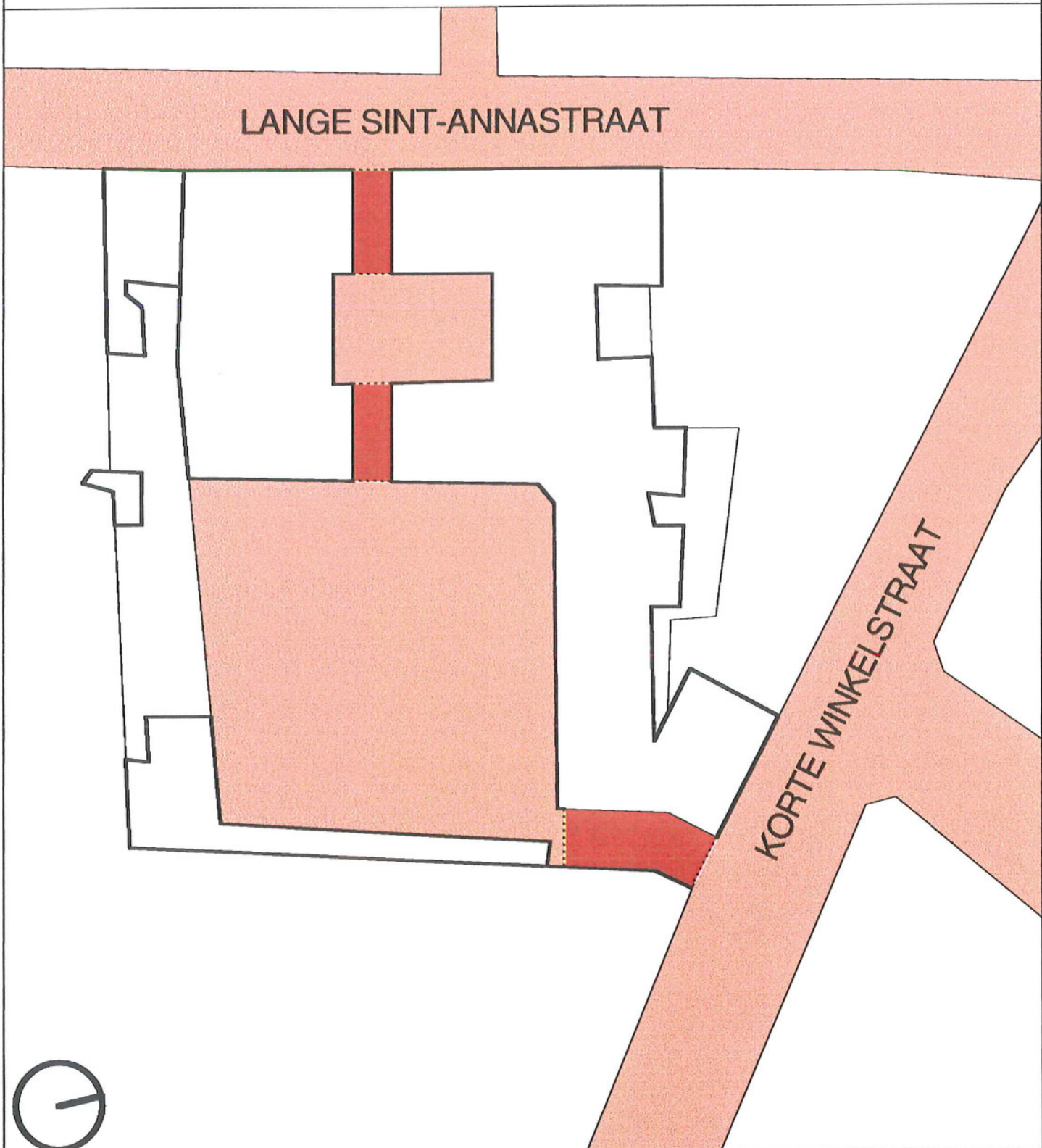

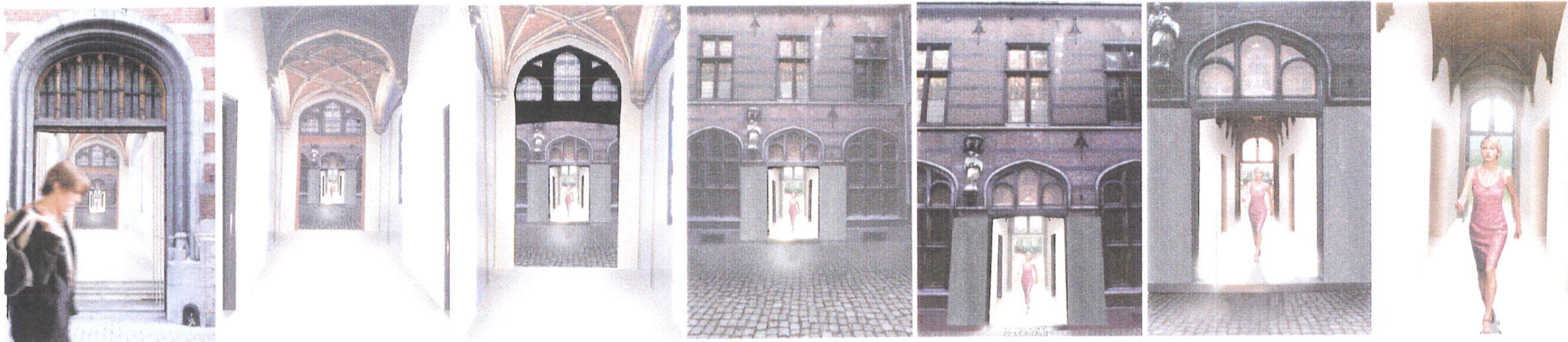
SCHEMA A: EXTERIORISEREN 1
intellectuele "exteriorisatie", relatie tussen gebouw en stad

SCHEMA B: EXTERIORISEREN 2
buitenpassage als schakeling van (semi-)publieke
buitenruimtes

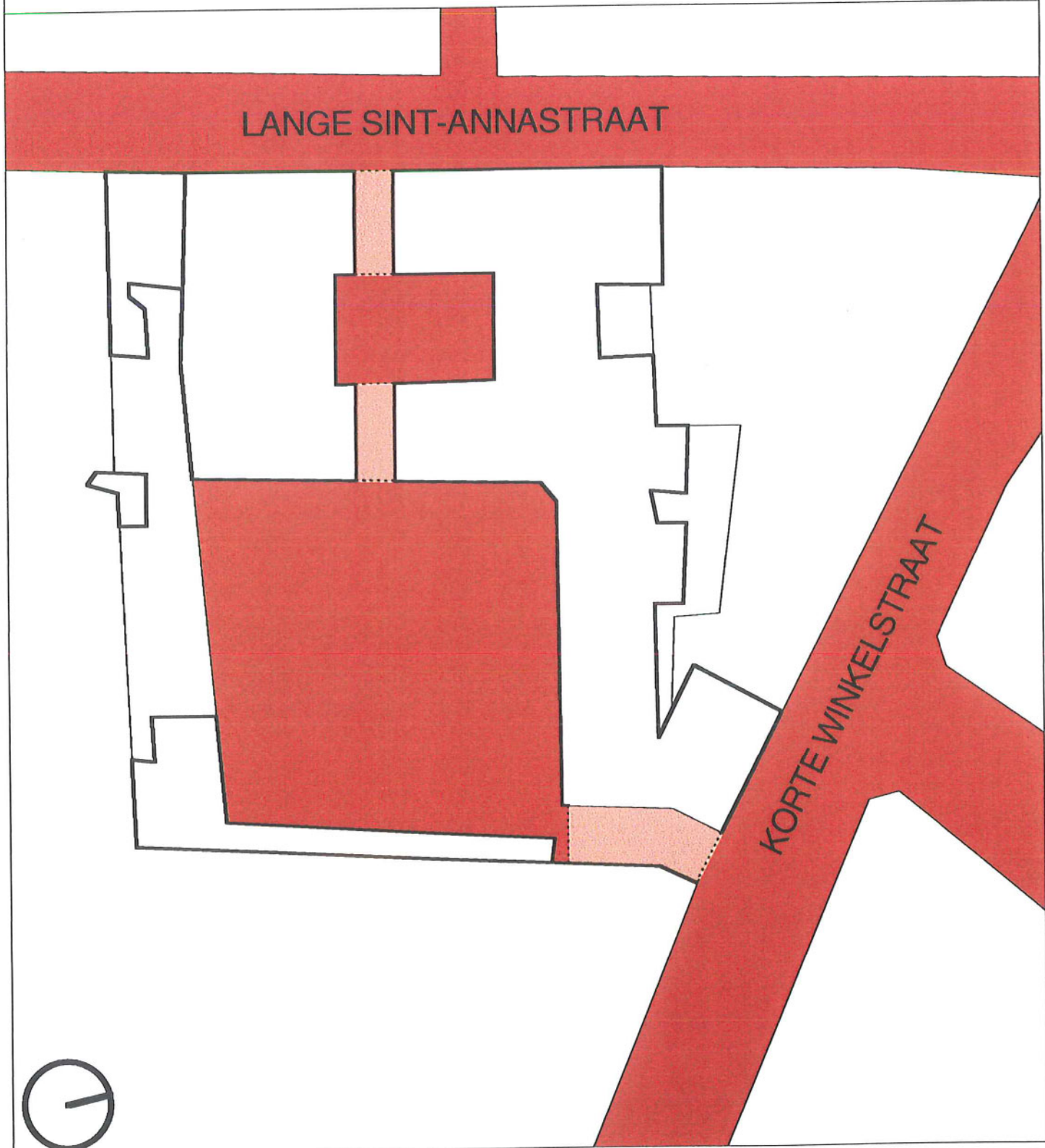

renderingen BOB.361 grauwesters Antwerpen

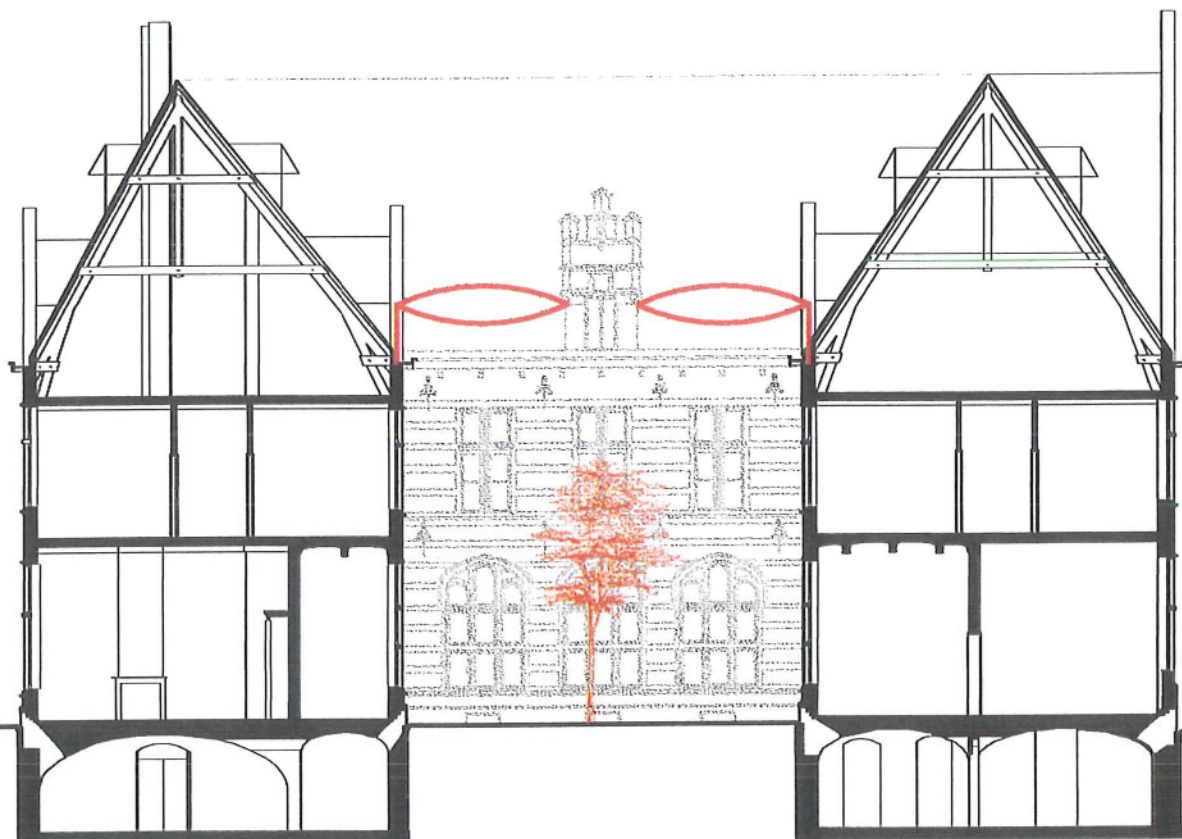
SCHEMA C: EXTERIORISEREN 3

consolidatie van de patio in zijn essentie als buitenruimte
en als hart van het gebouw

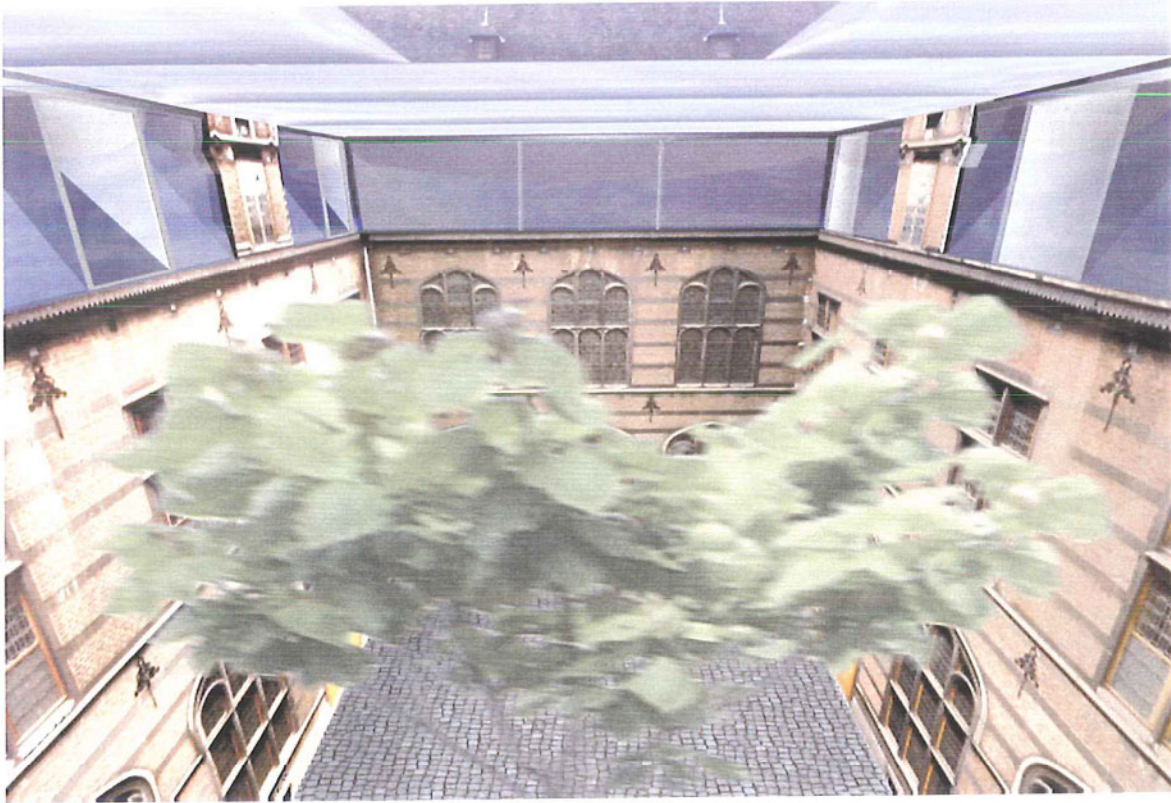

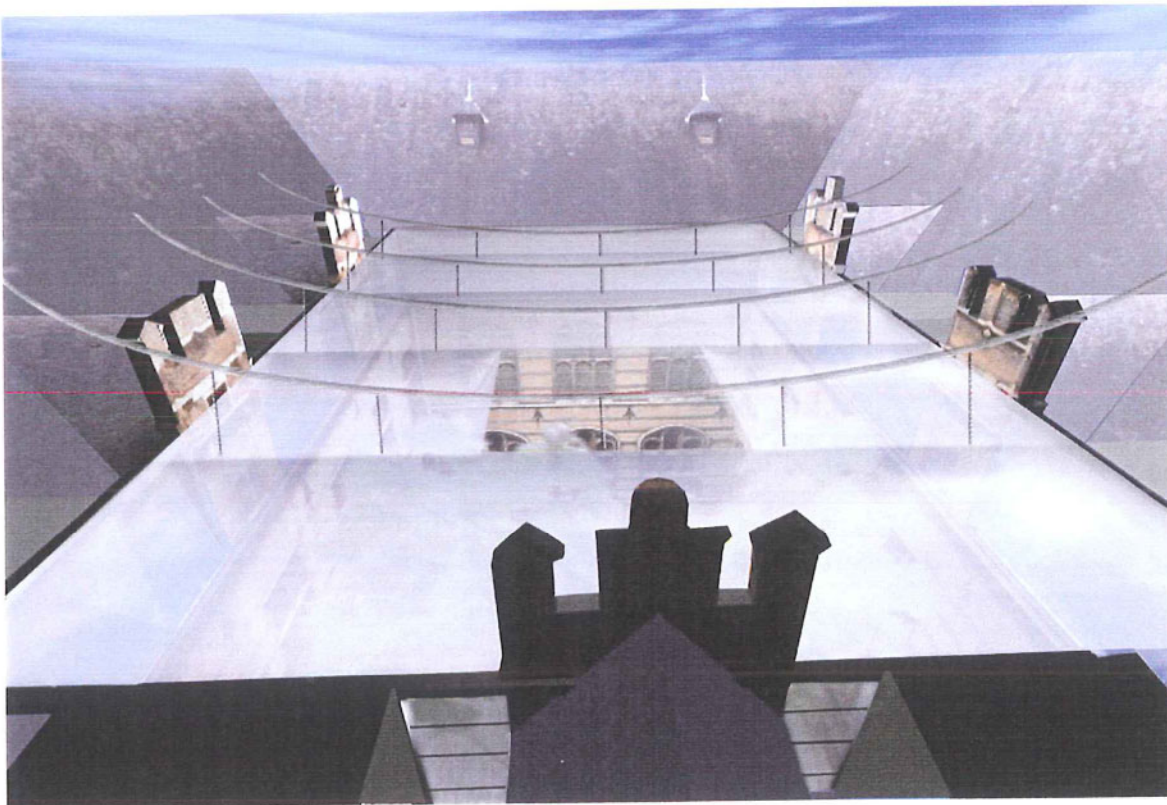
SCHEMA D: EXTERIORISEREN 3

consolidatie van de patio in zijn essentie als buitenruimte
en als hart van het gebouw

	AKOESTIEK	DOORZICHT UV	BRANDVEILIGHEID	DUURZAAMHEID	KOSTPRIJS	ONDERHOUD
GLAS	-	-	-	garantie 10 jaar	-	-
EFT	+	+	+	garantie 10 jaar	+	+

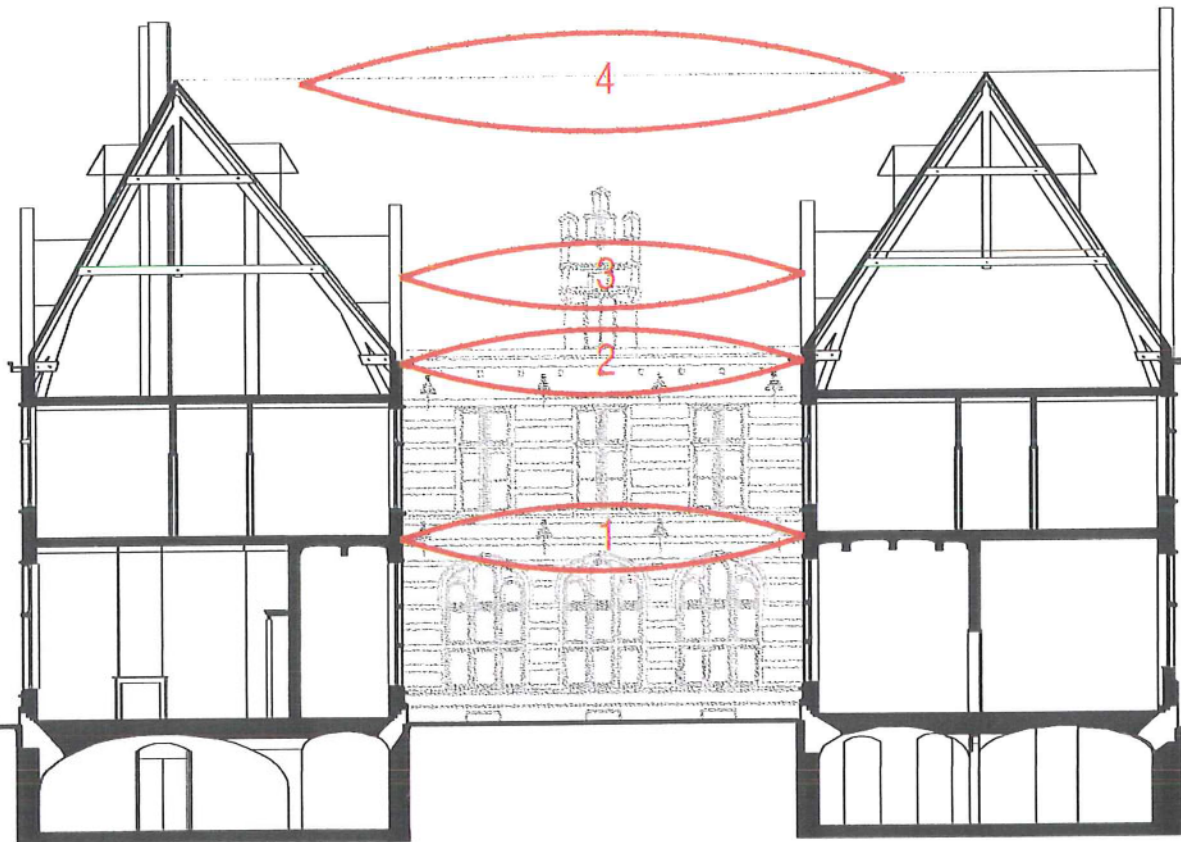

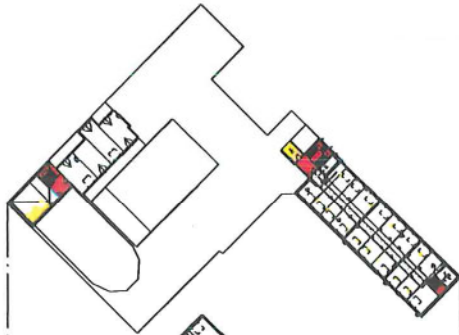
renderingen BOB.361 grauuzusters Antwerpen

SCHEMA E: BRANDVEILIGHEID OVERKAPTE PATIO

	RI BEGLAZING	ROOKAFVOER	RI EVACUATIEWEGEN	SPRINKLERS	KOSTPRIJS
1	-	-	+	+	+
2	+/-	-	-	+	+
3	+	+	+	+/-	+
4	+	+	+	+/-	-

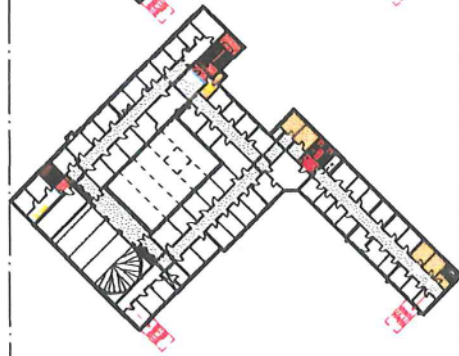
SCHEMA F: BRANDVEILIGHEID

VERDIEPING 3: COMPARTIMENT 3 (DUPLEX) MET NIVO 2

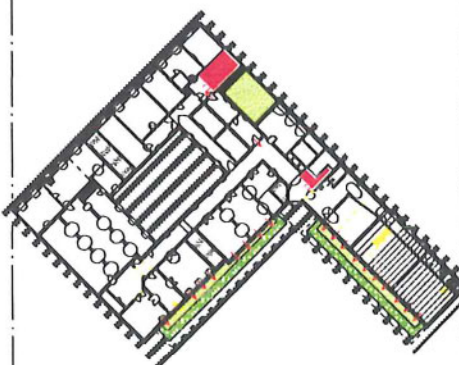
VERDIEPING 2: COMPARTIMENT 3

VERDIEPING 1: COMPARTIMENT 2 (DUPLEX) MET NIVO 0

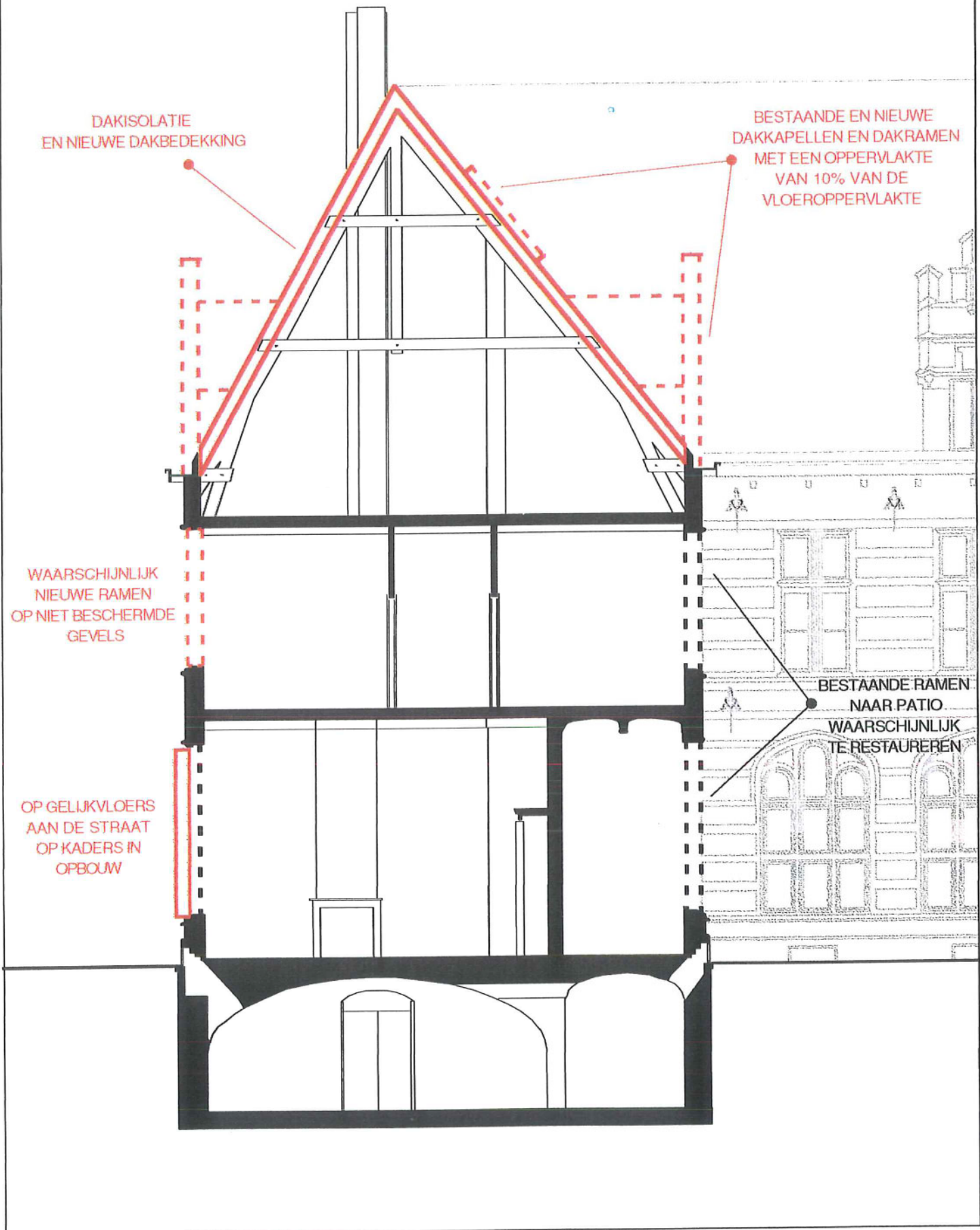

GELIJKVLOERS: EVACUATIENIVO COMPARTIMENT 1 EN 2

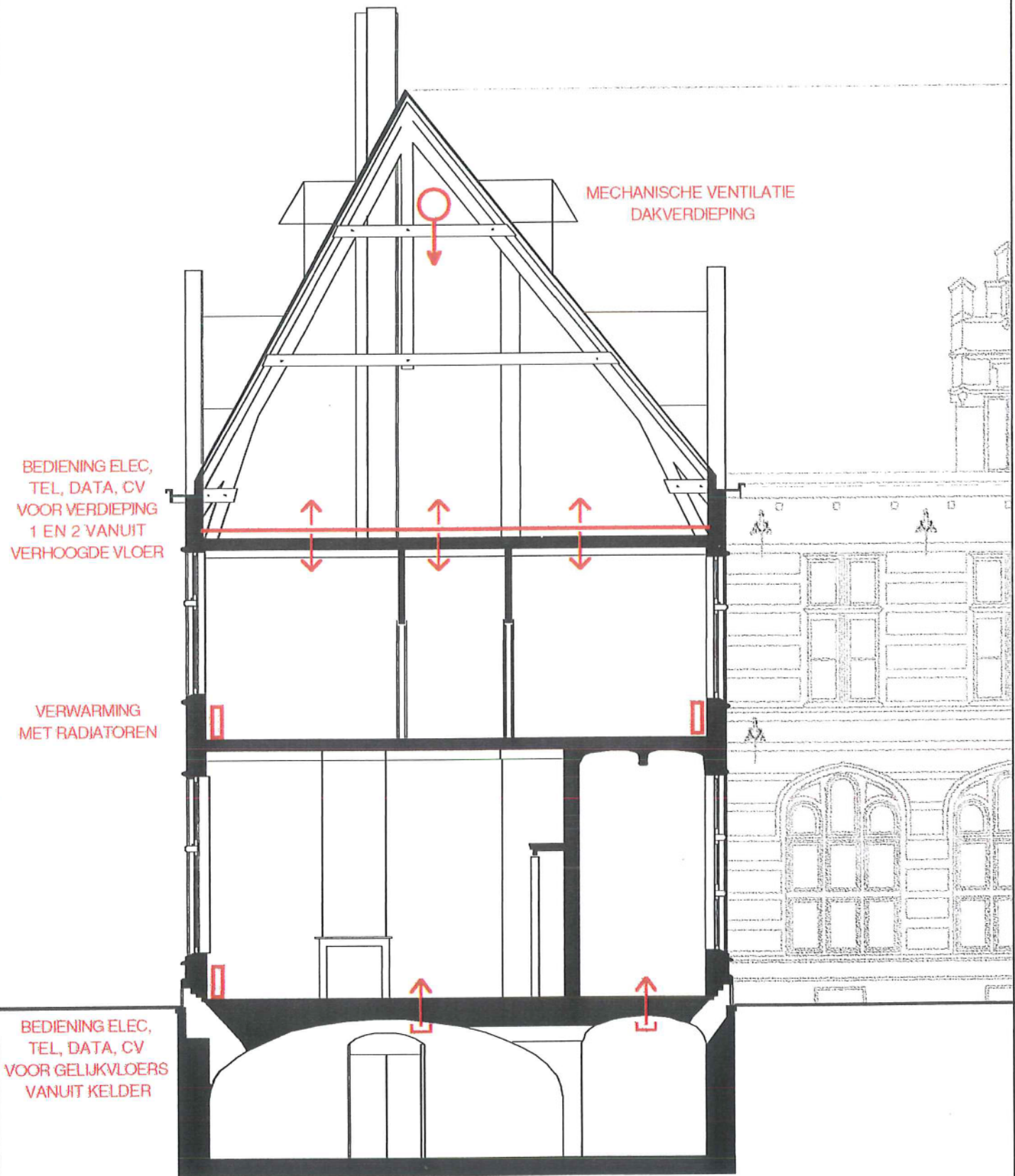

KELDERVERDIEPING: COMPARTIMENT 4

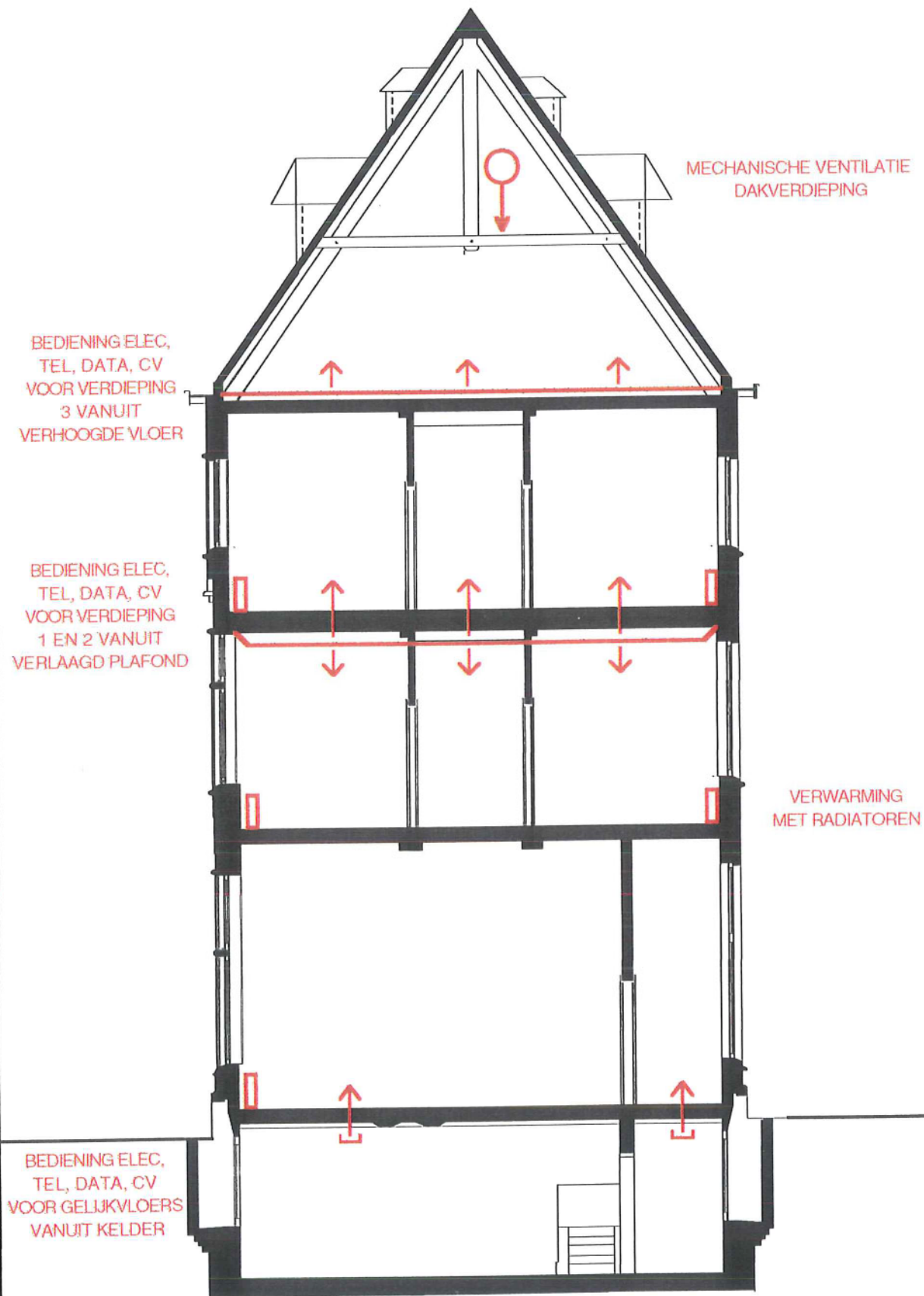
SCHEMA G: RESTAURATIE VAN DE BUITENHUID

SCHEMA H: TECHNISCHE UITRUSTING

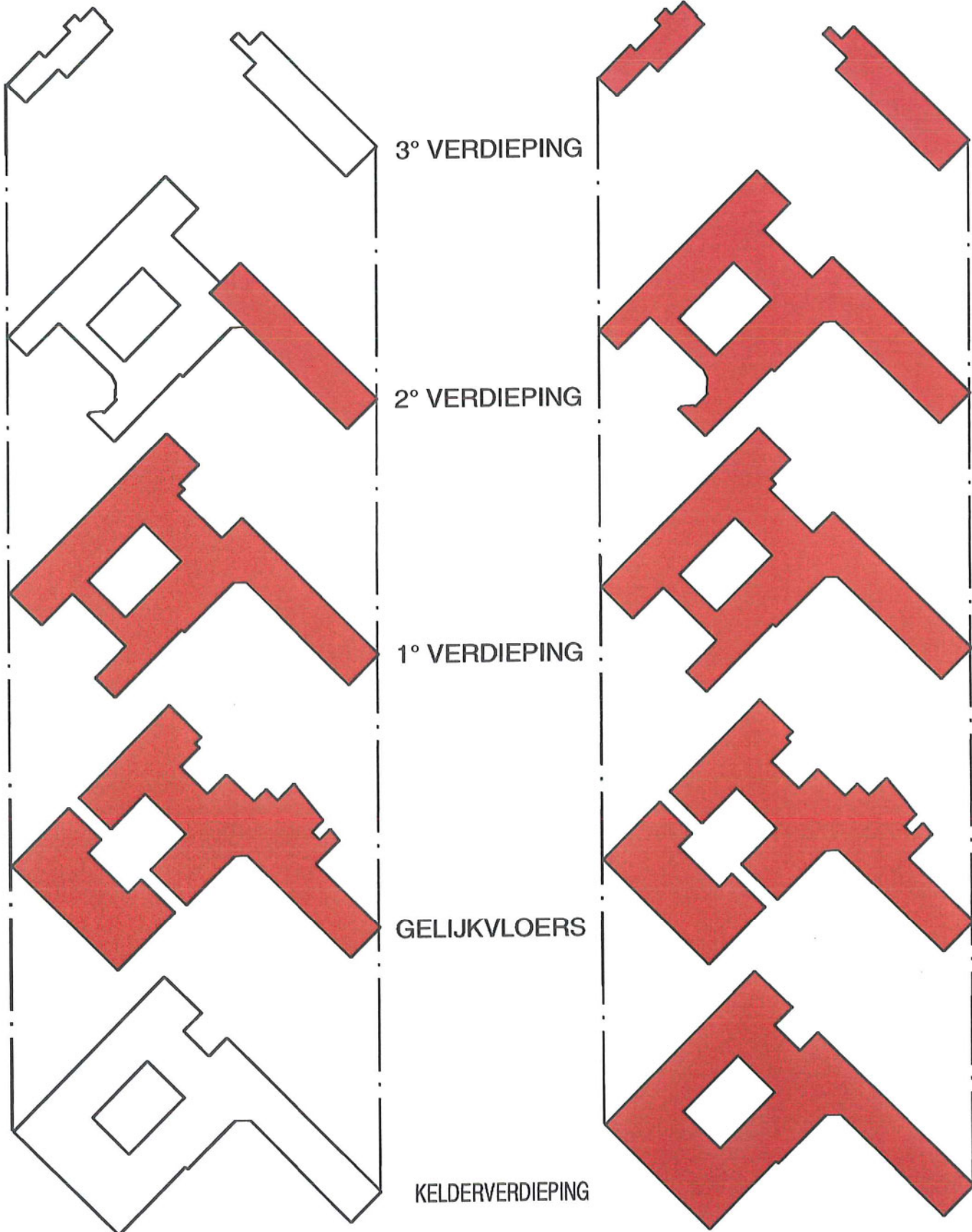
SCHEMA Hbis: TECHNISCHE UITRUSTING

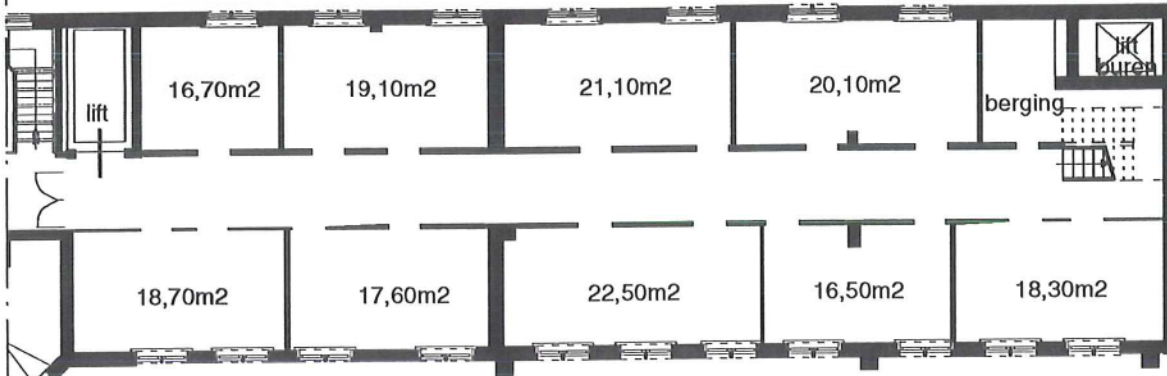
SCHEMA I: CAPACITEIT van het GEBOUW

MINIMALE CAPACITEIT

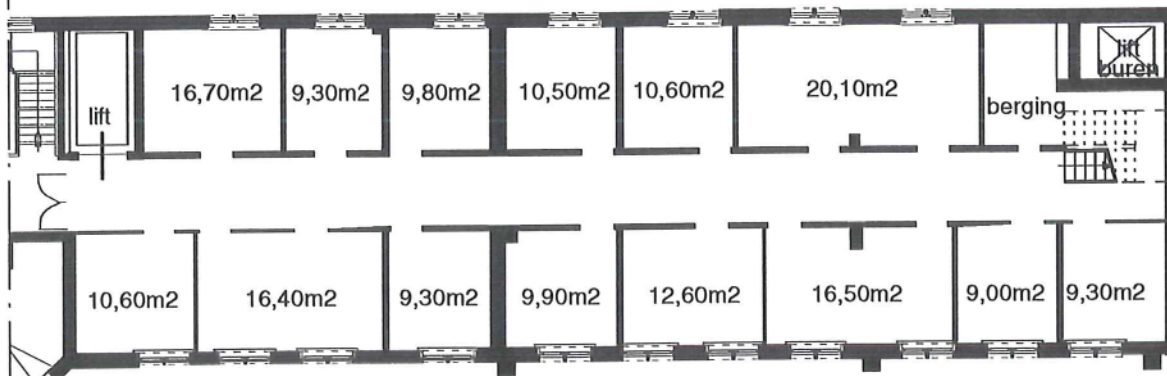
MAXIMALE CAPACITEIT

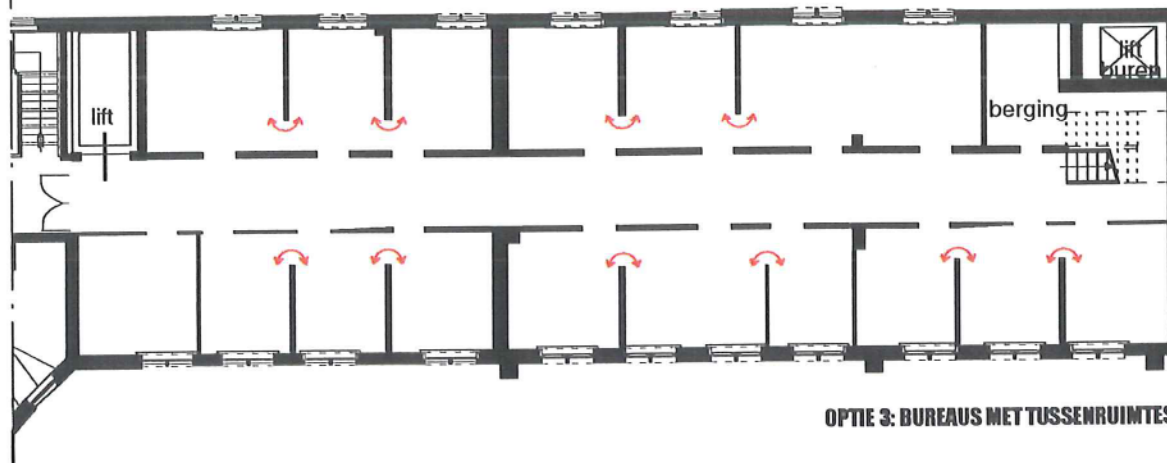
SCHEMA J: MODULATIE

OPTIE 1: BUREAUS VAN +- 17,50 M² DOOR TWEE CELLEN SAMEN TE NEMEN

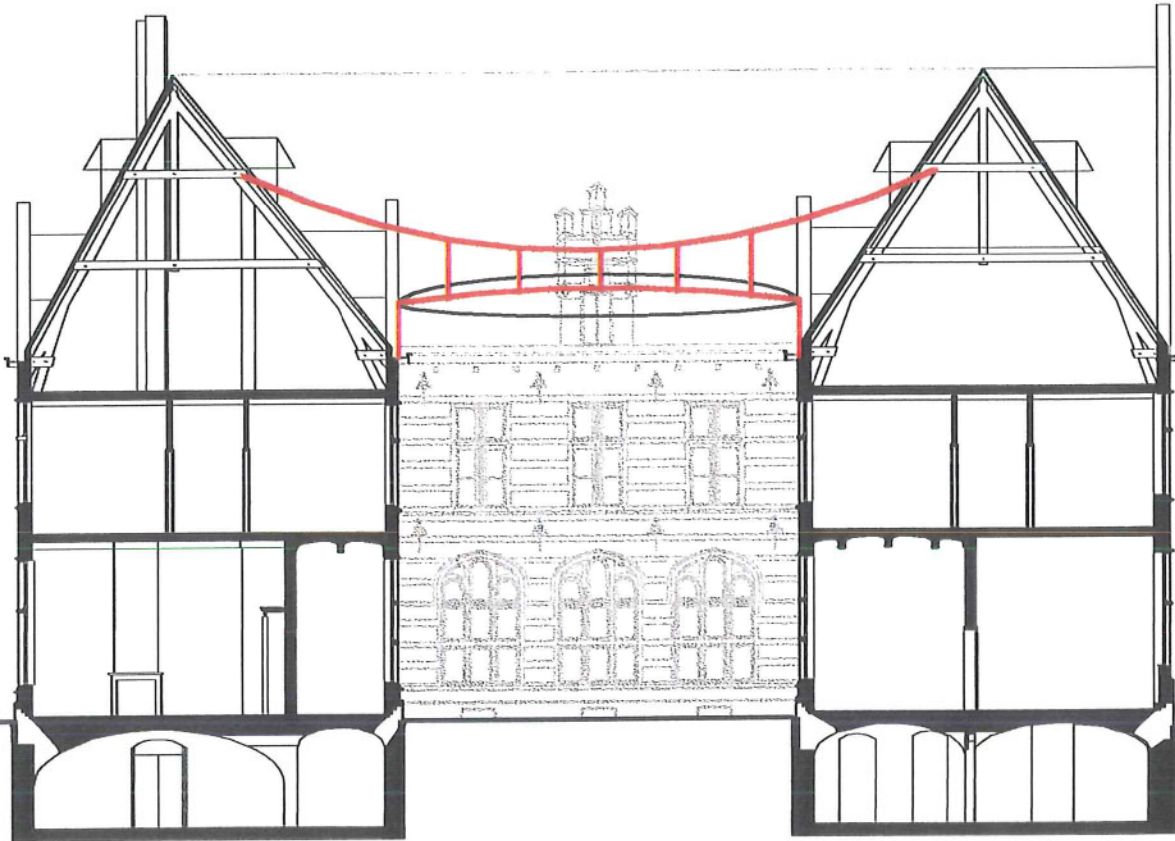

OPTIE 2: BUREAUS VAN +- 10 M² IN DE KLOOSTERCELLEN

OPTIE 3: BUREAUS MET TUSSENRUIMTES (VERGADEREN, ...)

SCHEMA K: STRUCTUUR OVERKAPPING PATIO

KABELSTRUCTUUR

VOLLEDIG DOORZICHTIG, 3-LAGIG MEMBRAAN IN EFTE

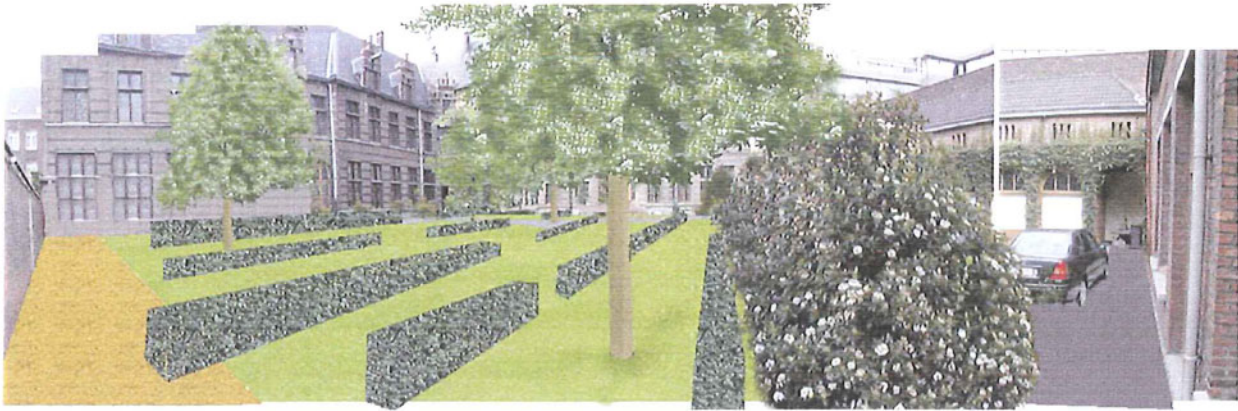
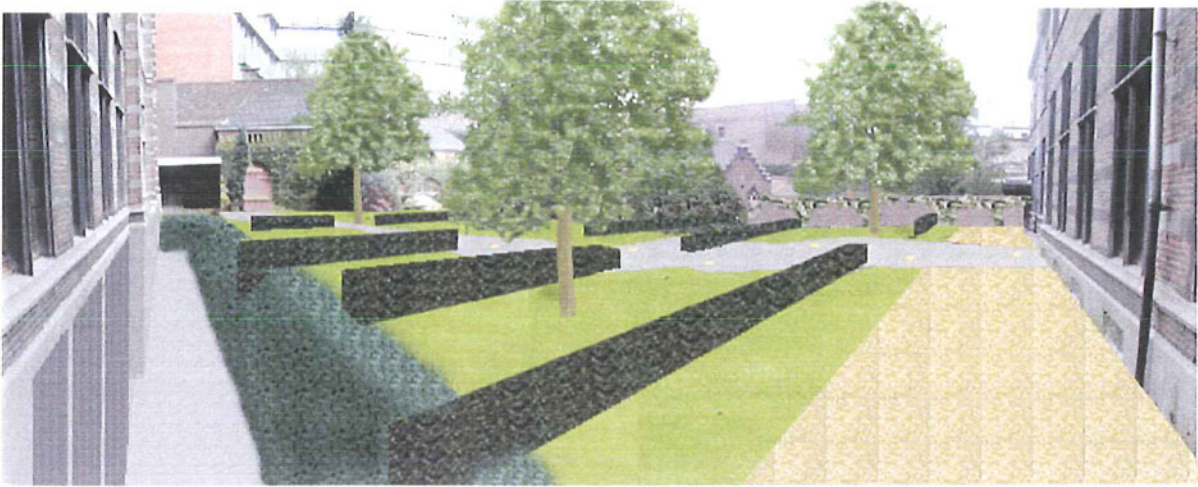
+ 80cm

ALU-KLEMPROFIEL

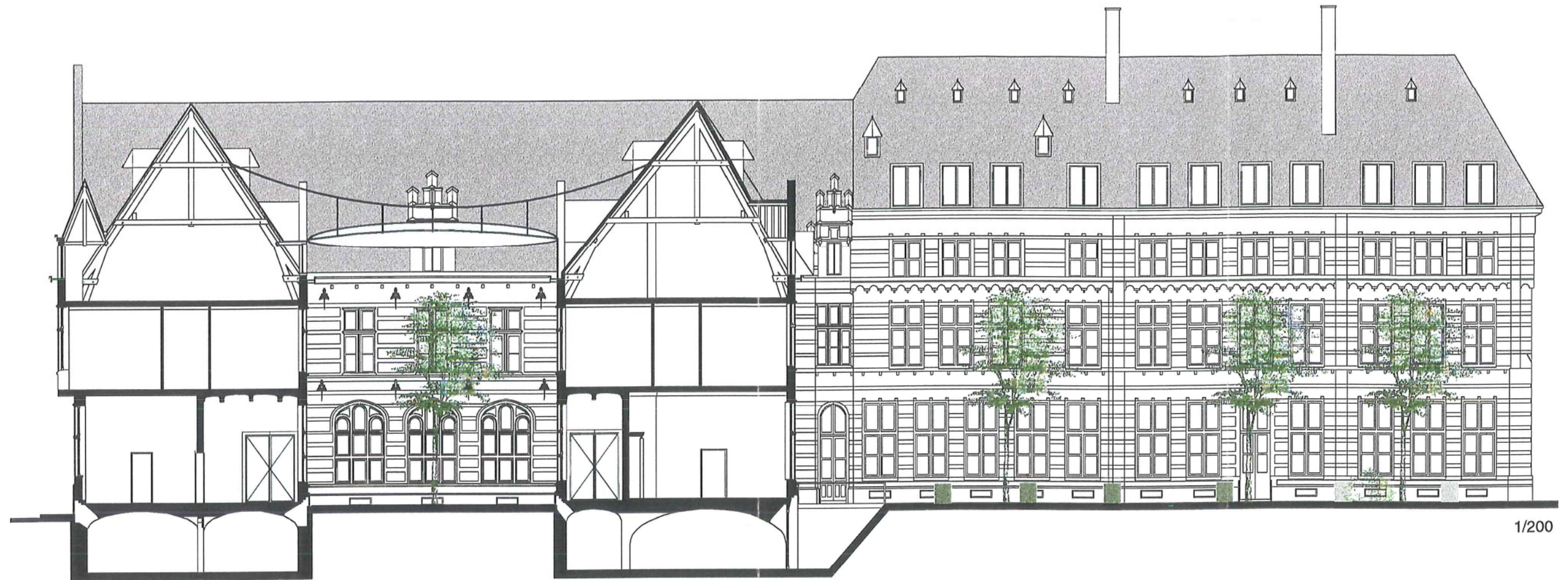
+ 328cm

DETAIL EFTE-MEMBRAAN

perspectieven tuin Denis Dujardin grauwezusters Antwerpen

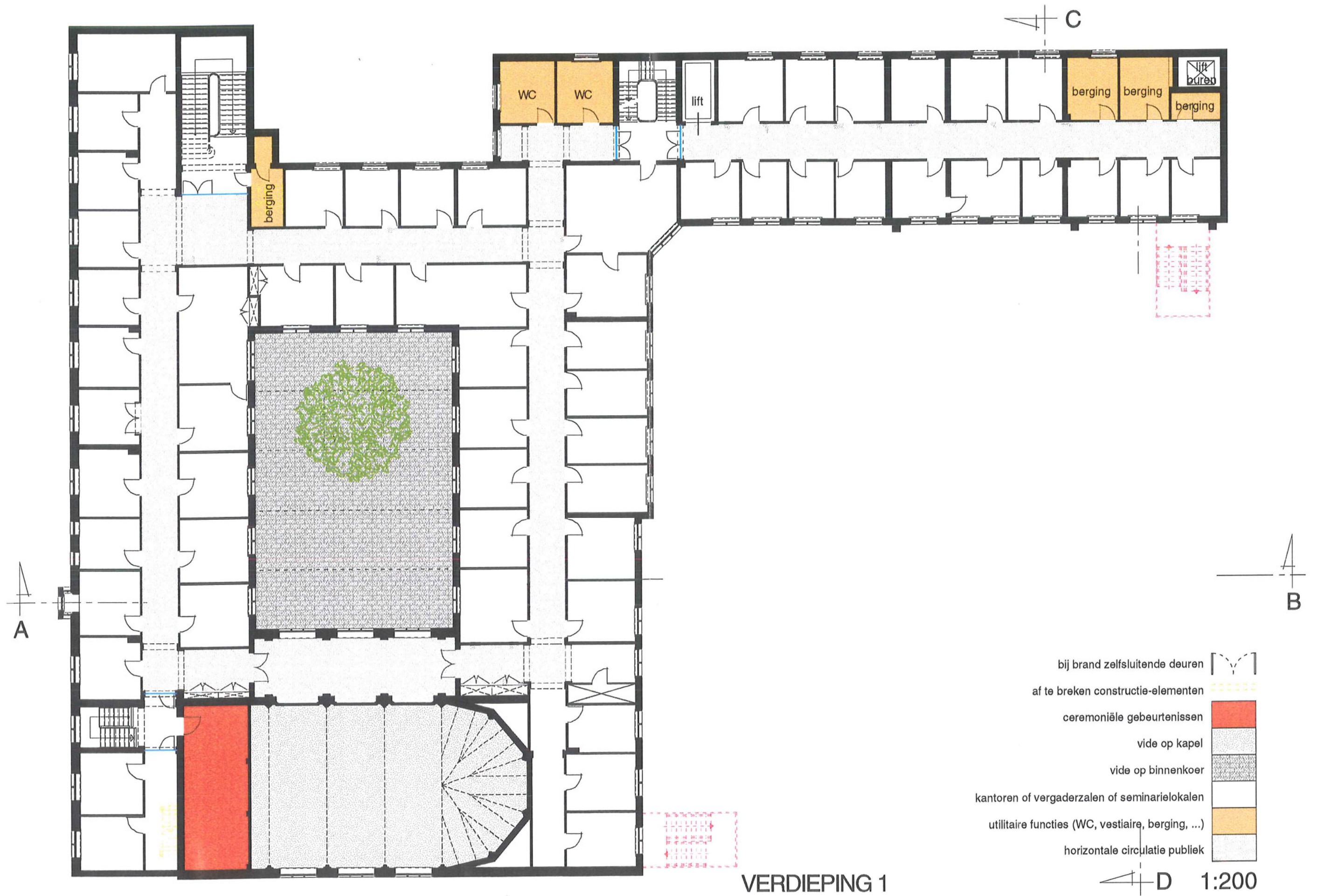
DOORSNEDE AB

1/200

DOORSNEDE CD

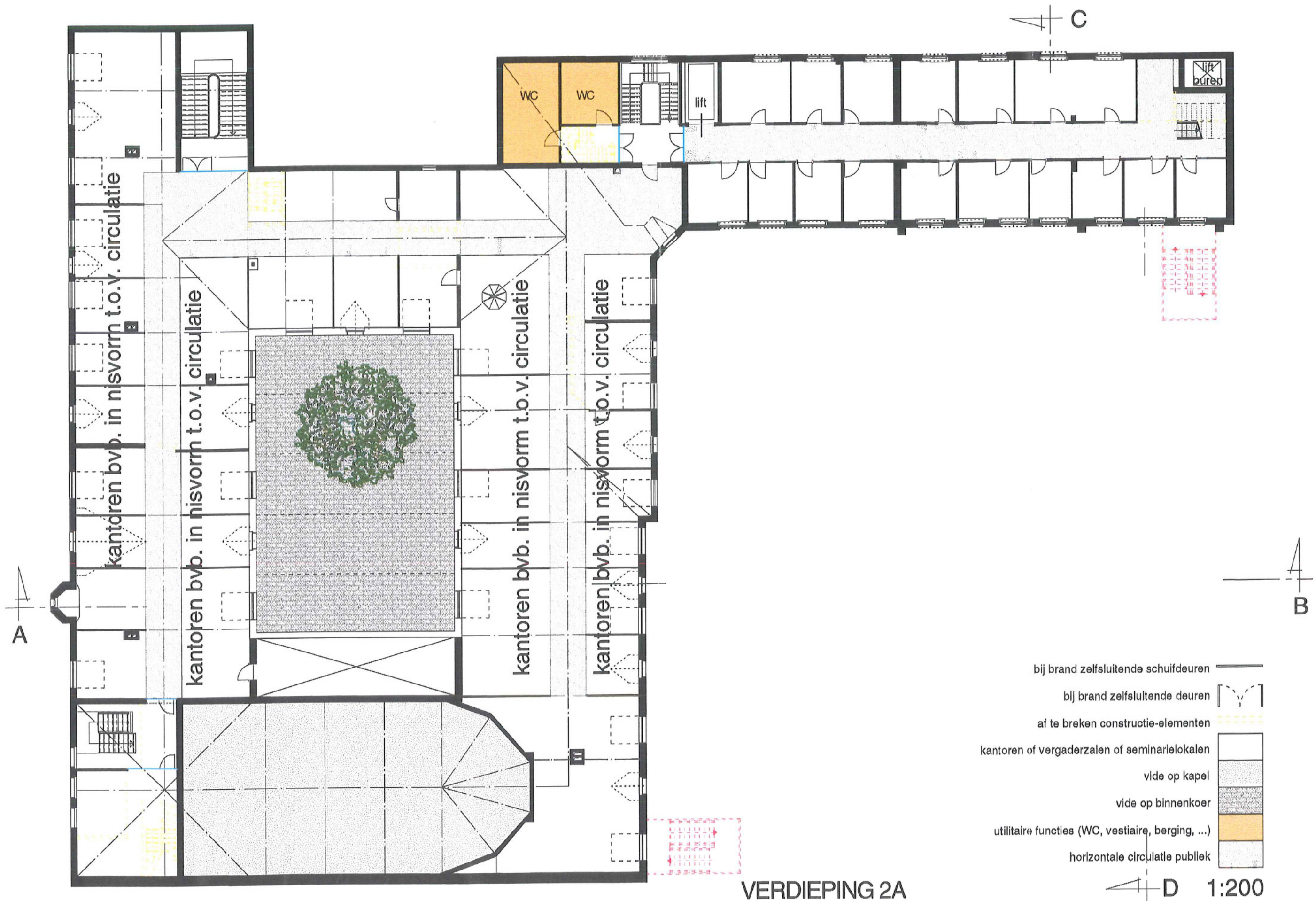
1/200

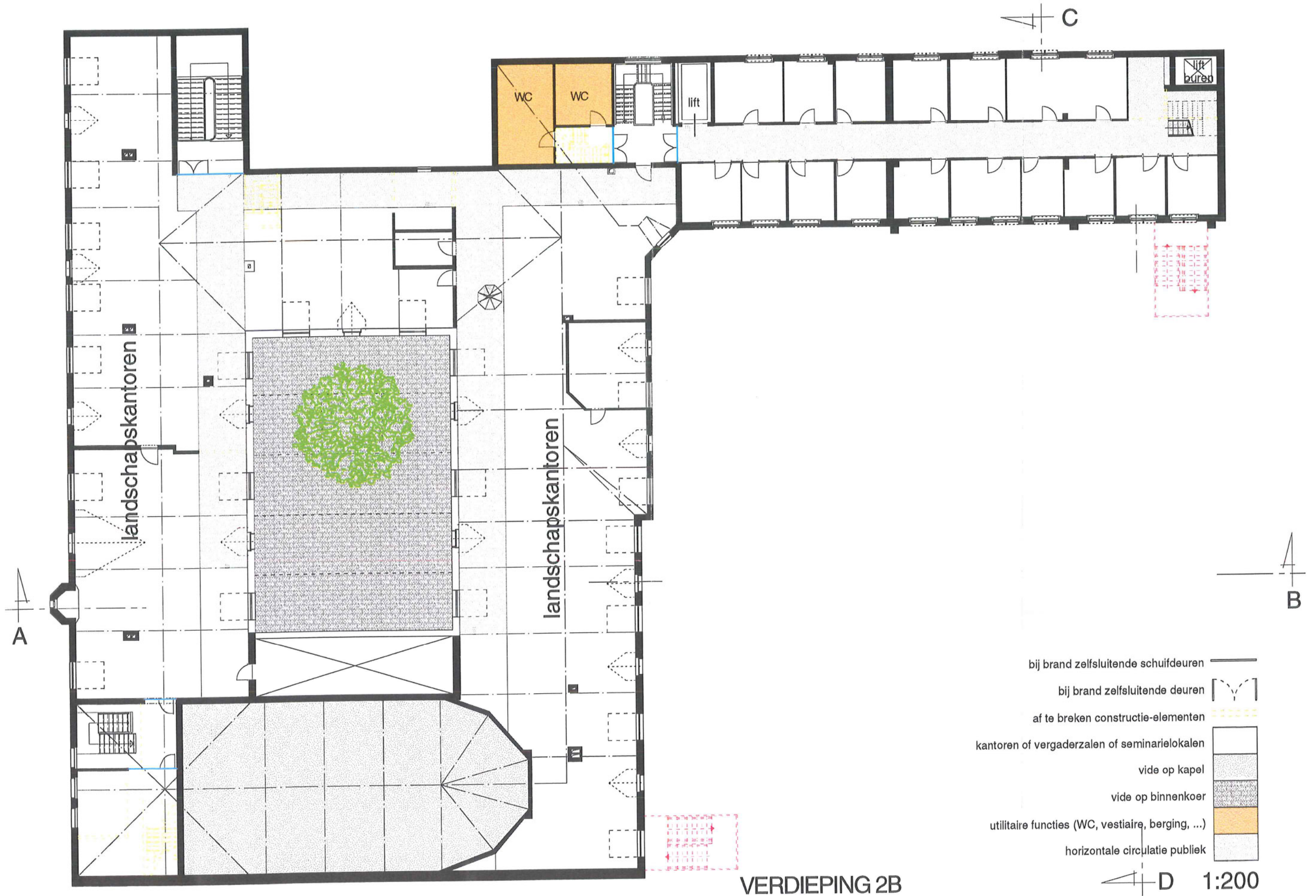

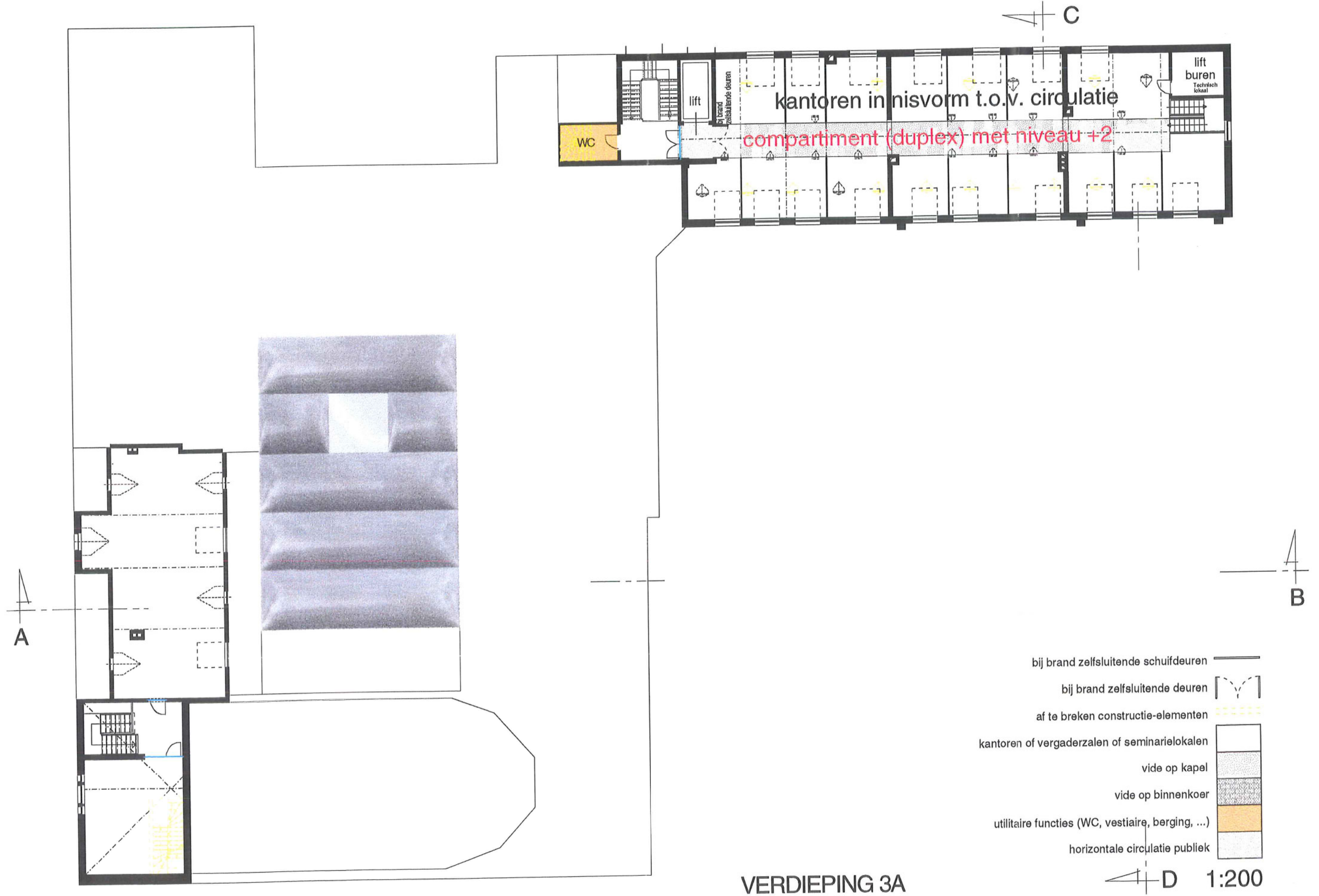
- bij brand zelfsluitende deuren
- af te breken constructie-elementen
- ceremoniële gebeurtenissen
- vide op kapel
- vide op binnenkoer
- kantoren of vergaderzalen of seminarielokalen
- utilitaire functies (WC, vestiaire, berging, ...)
- horizontale circulatie publiek

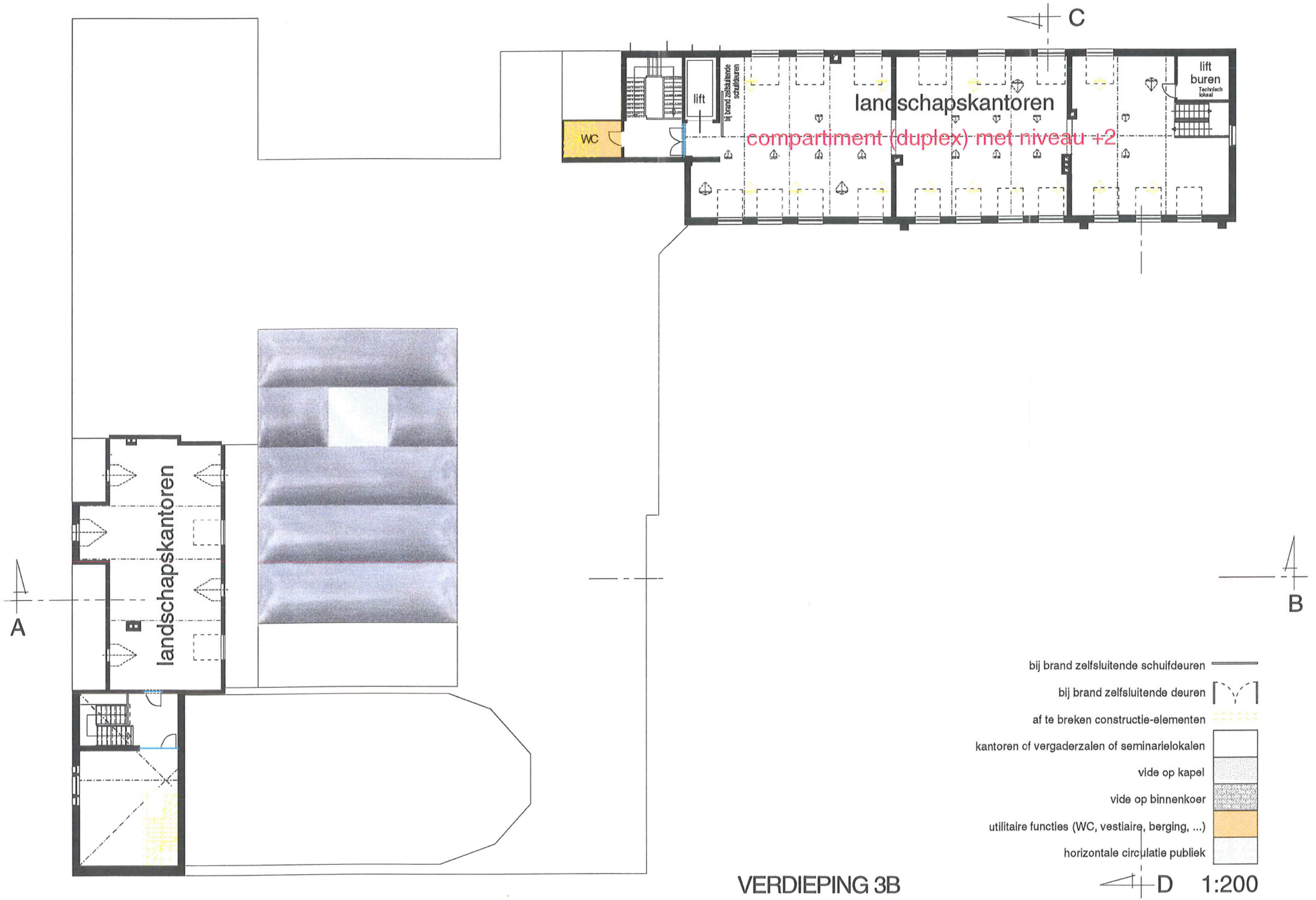
VERDIEPING 1

D 1:200

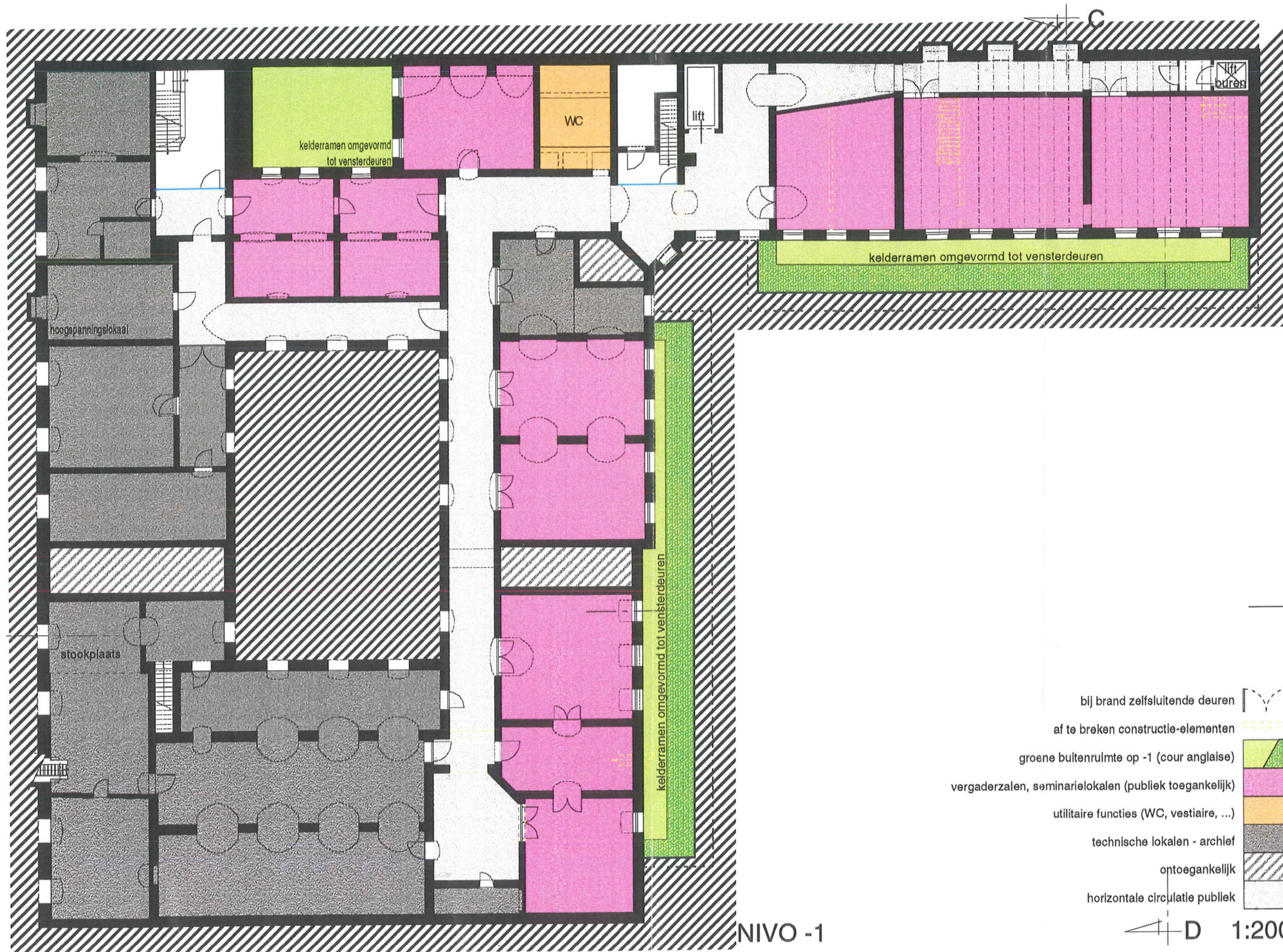

VERDIEPING 3B

- bij brand zelfsluitende schuifdeuren
- bij brand zelfsluitende deuren
- af te breken constructie-elementen
- kantoren of vergaderzalen of seminarielokalen
- vide op kapel
- vide op binnenkoer
- utilitaire functies (WC, vestiaire, berging, ...)
- horizontale circulatie publiek

D 1:200

NIVO -1

- bij brand zelfsluitende deuren
- af te breken constructie-elementen
- groene buitenruimte op -1 (cour anglaise)
- vergaderzalen, seminarielokalen (publiek toegankelijk)
- utilitaire functies (WC, vestiaire, ...)
- technische lokalen - archief
- ontoegankelijk
- horizontale circulatie publiek

D 1:200